

Uvnitř si přečtete: Rozhovory s lidmi, kterých si v ŽR vážíme • Tradiční Železnorudské slavnosti • Tipy na výlety • Zajímavá místa k návštěvám • Zelené autobusy a cyklobusy po Šumavě 2017 • Může se hodit

MĚSÍČNÍK MĚSTA

ROČNÍK XVII

ČERVENEC a SRPEN 2017

ZDARMA

www.zeleznaruda.cz

Letní speciál 2017

Vážení návštěvníci Železné Rudy, vítám Vás na Železnorudsku, na Šumavě, v jednom z nejvýznamnějších center sportu, turistiky a poznávání přírody Plzeňského kraje.

Okolí Železné Rudy je obdařeno těmi nejcennějšími přírodními krásami, které na Šumavě známe. Jejich přitažlivost určila význam naší šumavské obce a stále láká obdivovatele šumavské přírody. Pestrá historie, která procházela Železnorudskem, někdy i dramaticky, kopírovala politický vývoj Evropy i celého světa. Osudy obou

Železných Rud – Bavorské a České – byly po desetiletí neprodyšně odděleny „železnou oponou“.

Dnes Vám Železnorudsko nabízí pestrou paletu příležitostí pro relaxaci, odpočinek a načerpání nových sil uprostřed krásné přírody. Dovoluji si Vás také pozvat do Návštěvnického informačního centra, které sídlí v budově bývalé základní školy v ulici 1. máje 12. Jen stěží lze doporučit, co vše byste u nás měli navštívit – Černé a Čertovo jezero, pěšky či lanovkou vrcholy Špičáku nebo Pancíře, vodopád Bílou strž a vrchol Velkého Ostrého a na druhé straně Železné Rudy jezero Laka a Poledník. Projít si můžete i nové naučné stezky v Železné Rudě, na Špičáku a v Hojsově Stráži. U sousedů se vydejte na dominantní Velký Javor s jeho jezery na úpatí, či vrchol Falkensteinu s okolními pralesními porosty.

Přeji vám příjemný pobyt a mnoho krásných zážitků v šumavské přírodě a těším se, že se k nám, na Železnorudsko, budete rádi vracet.

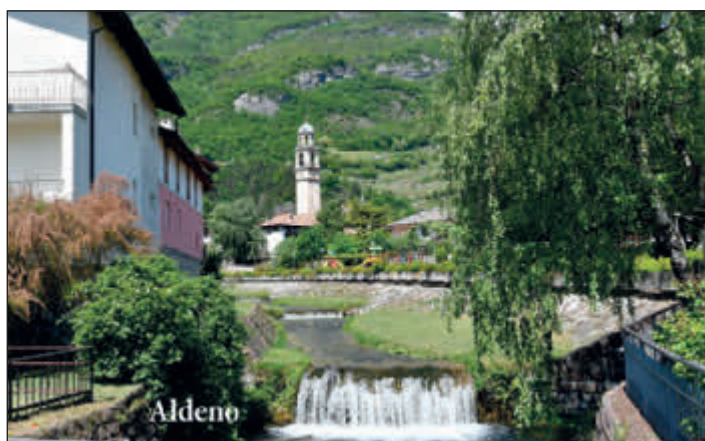
Michal Šneberger
starosta města

4. 8. – 6. 8. 2017 Železnorudské slavnosti

– tradiční dny plné zábavy,

- jarmark,
- občerstvení,
- pouťové atrakce

Partnerská města Železné Rudy – italské Aldeno a švýcarský Zerneš

Rozhovory s lidmi, kterých si v Železné Rudě opravdu vážíme

Vážení čtenáři, přinášíme vám výňatky z rozhovorů s lidmi, jejichž působení je neodmyslitelně spjato s Železnou Rudou. Celé znění rozhovorů uveřejníme v dalších číslech Železnorudského Zpravodaje

Dobře jsme se na obou stranách hranice sžili

(rozhovor s bývalým starostou Bavorské Rudy Josefem Gabrielem, který byl starostou Bavorské Rudy 26 let (1976 – 2002). Zasloužil se o znovuotevření hraničního nádraží Alžbětín a o zachování historické trati mezi Německem a Českem přes Železnou Rudu. Nyní je v důchodu.)

Pane Gabrieli, začal jste v únoru 1990 tzv. lidský řetěz mezi Železnou a Bavorskou Rudou s desítkami tisíc lidí a následně otevření hranic, pak dokonce volnou schengenskou hranici. Jak se od té doby změnila situace?

Od doby, kdy lidé vytvořili lidský řetěz, jsou si Česká republika a Spolková republika Německo, respektive Svobodný stát Bavorsko, mnohem bližší. Němci začali častěji jezdit na Šumavu navštěvovat svou starou vlast a naopak mnozí Češi zavítali k nám do Německa, protože odbavení na hranicích začalo fungovat mnohem lépe. Časem se zrušila i víza, a tak se vztahy mezi oběma národy mohly rozvíjet mnohem intenzivněji. Němci v Česku zpočátku hodně nakupovali, na úkor českých občanů. Některé obchody dokonce zcela vykoupili, což vyvolalo určité rozhořčení. Ale v zásadě se vztahy mezi oběma národy zlepšovaly. Ke znovuotevření železničního pohraničního přechodu Železná Ruda – Bayerisch Eisenstein došlo v důsledku politických změn už 2. června 1991.

Po vstupu České republiky do Schengenu v roce 2007 se, podle Vašeho názoru, situace ještě zlepšila?

Zlepšila v tom smyslu, že se v Bavorské Rudě usadila celá řada Čechů, což dříve nikdo nepředpokládal. Podle odhadů až 20 % našich obyvatel představují Češi, kteří se s naším prostředím velmi dobře sžili. Jsem toho sám svědkem. Bydlím naproti tenisovým kurtům a v létě vídám české obyvatele, jak tu s dětmi hrají tenis. To dříve nebývalo. Od té doby, co se tu Češi začali usazovat, je naše společné soužití mnohem intenzivnější.

Zůstává nejvyšší hora bavorské Šumavy – Velký Javor – stále magnetem i pro české lyžaře, kteří mají nyní možnost jezdit do nejrůznějších destinací?

Ano, zůstává. Navzdory tomu, že po roce 1945 z české strany zaznělo, že Velký Javor patří Čechům. Pokud vím, tak to prohlásil jeden český farář. To se samozřejmě nestalo, i když právě uživatelé lanovek a sjezdovek na Velkém Javoru pocházejí především z České republiky. Javor přitahuje návštěvníky z Čech v létě i v zimě.

A co říkáte na znovuotevření hraničního nádraží v Alžbětíně a vytvoření Informačního centra národních a přírodních parků a expozice Naturpark Welten? V roce 1991 politici z SPD říkali, že se nádraží nedožije roku 2000, že železniční doprava tu zkolabuje.

Koncem 80. let jsem se dozvěděl, že prezident Ředitelství Německých spolkových drah v Norimberku Horst Weigelt se po pádu železné opony v roce 1989 zúčastnil rozhovorů v Praze a Plzni a sdělil zástupcům ČSD, že Německé spolkové dráhy nemají zájem na otevření hraničního nádraží. Ihned jsem o tom telefonicky informoval našeho poslance Ernsta Hinskena, který tehdy v Bonnu rozpoutal obrovský rozruch. Do celé záležitosti zapojil i spolkového kancléře Helmuta Kohla. Politici pak vyvinuli tlak na Ředitelství Spolkových drah v Norimberku, aby v tomto ohledu něco podniklo, a urychlili otevření hraničního nádraží. ČSD neměly do konce 80. let zájem zpřístupnit hraniční nádraží a DB ještě v 90. letech plánovaly, že německé vlaky budou končit v Zwieselu a že koleje mezi Zwiesel a Bavorskou Rudou budou zrušeny. Plánovalo se, že dopravu ze Zwieselu do Bavorské Rudy budou zajišťovat autobusy. Byl jsem jako starosta vehementně proti, protože jsem věděl, že Bavorská Ruda je závislá na cestovním ruchu. V průběhu jednání jsem byl několikrát jednat v Plzni i v Praze a podařilo se mi změnit názor ČSD. Nádraží v Alžbětíně se pro české kolegy stalo důležité. Bylo totiž známo, že se v Deggendorfu

bude stavět nový přístav. Proto také ČSD souhlasily s tím, že v tomto ohledu podniknou kroky. Ale na naší straně se stále nic nedělo. Naopak. Ředitelství DB v Norimberku udělalo všechno pro to, aby otevření nádraží zabránilo. Můj plán tehdy vypadal takto: Za prvé zabránit zrušení dopravy na trase Zwiesel – Bavorská Ruda a za druhé prosadit otevření hraničního nádraží v Alžbětíně. Během svých cest do tehdejší ČSSR jsem zaznamenal, že ČSD renovovaly dva tunely – v Železné Rudě a na Špičáku. Pro naše politiky to bylo novum, protože o renovaci trati nic netušili. Po politické linii jsem se pokoušel s pomocí poslance Spolkového sněmu Ernsta Hinskena změnit postoj naší strany, což se nám po tuhých bojích podařilo. A tak bylo hraniční nádraží po obrovském politickém tlaku ode mě a dalších politiků opravdu v roce 1991 zprovozněno.

Jak vidíte budoucnost turistického ruchu? Někdo říká, že méně lidí má zájem jezdit na Šumavu, ať do její české nebo německé části, jiní říkají, že Šumava láká pořád – díky přírodě na české i bavorské straně.

To si myslím také. Myslím si, že Šumava bude stále velkým turistickým lákadlem.

Pro ŽZ se ptal Radovan Holub

ZEMNÍ PRÁCE

Karel Říha

K Samotám 434, 340 04 Železná Ruda
+420 724 561 972
e-mail: k.riha67@gmail.com
www.zemnipraceriha.cz

Do Šumavy dnes mluví kdekdo

(rozhovor s legendárním Šumavákem Emilem Kintzlem z Kašperských Hor)

Emil Kintzl se narodil roku 1934 v Praze, tedy v době, kdy vznikla Horská záchranná služba v tehdejší Československu. Před válkou odešel do Sušice, do rodiště své matky. Tam chodil do školy, udělal maturitu a začal lyžovat. Jako skaut nemohl dále studovat. Po maturitě pracoval v Uhelných skladech Sušice a stal se také učitelem tělocviku a dalších předmětů v Základní škole v Hartmanicích. Později dále vystudoval Pedagogickou fakultu s aprobací pro tělesnou výchovu a zeměpis. Po vojně se přestěhoval do Kašperských Hor, kde nyní žije. „Můj život je spojený se školou a s uhlím,“ říká o sobě. Zajímá se o historii Šumavy, spolupracuje při natáčení seriálu Policie Modrava jako lokátor – vyhledává zajímavá místa k natáčení. Věnuje se spolu s Janem Fischerem psaní a natáčení příběhů Zmizelá Šumava o místech, která už dnes na mapě Šumavy neexistují. Jezdí na kole a na lyžích, má rád Šumavu a italské Dolomity. Je typ pro hory. V předstíni jeho kašperskohorského bytu vévodí jeho společná fotografie s horolezcem Reinholdem Messnerem. Pokládá se za všuměla.

Emil Kintzl

Takže jejich sláva rostla...

Seveřanské hry se konaly každý rok, ale bohužel skončily první světovou válkou a po ní už nebyly obnoveny. Pro nás byly nejzajímavější hry, které se konaly v únoru 1913. Účastnil se jich i legendární Bohumil Hanč. Startoval v běhu na 10 km a skončil druhý za Karlem Jarolímkem. Jeho fotografie ze Seveřanských her je asi jeho poslední, neboť za dva týdny 23. března 1913 zahynul při závodu na 50 km u Labské boudy. Tehdy se v rámci her objevila moderní disciplína, která měla v Čechách premiéru. Byl to sjezd na lyžích z hřebenu Pancíře na Weissou louku. Šlo o první závod ve sjezdu nejen na Špičáku na Šumavě, ale v celém Království českém. Účastnila se ho desítky závodníků, všichni sjeli a dorazili do cíle. A dnes se o.s. Otevřená Šumava, které má za cíl obnovit a otevřít historické a dnes zakázané cesty na Šumavě, snaží po stu letech závod z Pancíře oprášit a konat ho každý rok, přestože dnes nejsou sněhové podmínky zdaleka tak příznivé jako tehdy.

Ve dvacátých letech byl postaven lyžařský skok (skokanský můstek) na Šancích na Špičáku, průsek je dodnes viditelný. Jak na tyto snahy navazuje?

Návaznost je právě v tom, že tehdy se skutečně začalo i u nás na lyžích skákat. Právě bratři Ruudové z Norska byli výbornými instruktory a spolu s dalším zakladatelem lyžování na Šumavě Karlem Jarolímkem upravili trať, aby měla všechny technické parametry. Jeden z bratrů Ruudů tu tehdy při závodech skočil 40 m, což už nikdo nikdy nepřekonal.

A jak tenhle lyžařský rozmach souvisí s výstavbou Juránkovy chaty na hřebeni Svarohu?

Juránkova chata ve výšce 1330 m byla dílem lyžařů plzeňského Ski klubu a postavena byla roku 1922. Nacházela se pár kroků od česko-bavorské hranice. Zasloužila se o ni známá jména – Norbert Lang, Arna Juránek, Kabát. Ti věděli, že se na Svaroh chodí lyžovat, tak tam vystavěli malou chatičku, kde mohlo přespat deset lidí. Byly tam zásoby potravin a dřeva. Chata byla pořád otevřená. Lidé tam přišli, něco spotřebovali a zase nějaké zásoby zanechali. Byla to taková ochranná chata.

A její další osud?

Na Juránkovu chatu se chodilo trénovat, když už dole nebyl sníh. Dokonce tam byl i malý lyžařský můstek. Chata asi po deseti letech vyhořela, ale plzeňský Ski klub už měl plán, jak chatu znovu vybudovat a zvětšit. Autorem plánů byl Otakar Prokop. V roce 1932 ji postavili a otevřeli. Nová chata byla důmyslně postavena, měla zděný základ a dvě dřevěná poschodí a byla v provozu celoročně. Správci se tam střídali. Nabízela až 50 lůžek a velkou restaurační místnost. Byla unikátní tím, že měla horkovzdušné topení a najedlo se tam u stolu sto lidí. Uvnitř byla i křesla, studentská noclehárna, kde se zájemci mohli vyspat na zemi a hlavně tam byla studna, takže chata měla vždy dostatek vody. Lyžaři se tu soustřeďovali a jezdili závody ve slalomu směrem na německou stranu, která nebyla zalesněná jako dnes. Pak přišla válka, německá armáda měla na Juránkově chatě pozorovatelnu. Na konci války byla chata rozbořena, ale Norbert Lang si dal za úkol ji se svými kamarády znovu zprovoznit. To se jim povedlo, Silvestra 1945 slavili ve třetí Juránkově chatě. Pak přišel v padesátých letech bolševik, vzniklo hraniční pásmo, chata byla opuštěná, chátrala a nakonec z ní nic nezbylo. Instalovali jsme tam pamětní tabuli, aby turisté věděli, co tam stálo a proč to dnes už nestojí. Dnes se tam oficiálně z české strany nesmí. Nemůže tam být vyznačena z české strany ani turistická cesta, přestože cesty tam vedou. A nikdo tam už asi nepovolí nějakou stavbu postavit. I když Lesy ČR, které v tamních le-

Emile, mimo jiné se věnuješ historii lyžářství, jak říkali moje babička a dědou, na Špičáku a vůbec na Železnorudsku. Mohl bys o tom něco říct? Jak to začalo a co tě k tomu koníčku vedlo?

Když jsem byl za trest zavřený tři pětiletky v kotelně, začal jsem se zajímat o historii šumavských obcí. Objevil jsem staré fotky z lyžování, tak jsem si řekl, jsem lyžař a lyžařům by to bylo líto, kdyby jejich historie na Šumavě upadla v zapomnění. Hodně mi pomohli zápisky rodiny Langů a paní Prokopové, týkající se prvních průkopníků lyžování. To mě zaujalo a leccos o tom vím.

Kde na Šumavě lyžování začalo?

Na Špičáku. To bylo jediné místo, kde plzeňský Ski klub měl sídlo v penzionu u otce pana Prokopa. Lyžařští instruktoři byli většinou bývalí závodníci jako třeba norští skokané – bratři Ruudovi. A ti tady učili naše a německé lyžaře jak běh na lyžích, tak skok. Přinesli k nám severské disciplíny. Ve svých vzpomínkách píší, jak je lidé vítali, jak spolu chodili do hospody, postupně se spřátelili. A za zásluhy, že norští instruktoři tady učili, odměnil prezident Masaryk v roce 1935 jejich šéfa N. R. Oesgaarda Řádem Bílého lva. Oesgaard byl významný člověk – byl to pobočník Olafa V, krále norského. Takže šlo o velké vyznamenání a poděkování norským instruktorům, kteří tu učili lyžování.

A jak potom vznikly tzv. Seveřanské hry?

Naši lyžaři se dozvěděli z vyprávění zřejmě v hospodě, že se v Norsku konají kombinované závody. Řekli si, že podobné závody u nás stojí za pokus. Začali jim říkat Seveřanské hry, přesněji Šumavské mezinárodní závody na lyžích na Špičáku na Šumavě. Začalo se v roce 1909. Můžeme citovat: „28. února 1909 se konaly na Špičáku první tzv. Seveřanské hry, kde se soutěžilo v běžích, skoku na sněhovém můstku a v krasojízdě.“ Ty závody měly určitá pravidla, třeba závod v krasojízdě předepisoval, že se jede po „nakloněné ploše se třemi otáčkami, jedním podjížděním v dřepu telemarském, jeden krátký prudký svah pro elegantní sjezd, pod ním plocha k vykonání obratu telemarského a švihu kristiánského.“ A když se podíváme do těchto velmi přesných propozic, musím říct, kam se hrabeme dneska se závody, co se tady pořádají. Podívejte se, v jakých disciplínách se tehdy závodilo. Jízda na 5 km v krasojízdě, klubová jízda Kroužku lyžařů Domažlice, stejná jízda pro Klatovy, pro Ski klub v Plzni, sokolská jízda odboru Sokola v Plzni, jízda začátečníků, jízda dam klubu západních Čech, jízda hostů, jízda domorodé mládeže, štafeta na 1000 m, běh na 100 m. Později se Seveřanské hry rozšířily o skok na lyžích.

Dokončení ze strany 3

sích hospodaří, by mohly vybudovat aspoň nějaký přístřešek. Místo jedné cesty k blízké vyhlídce na Černé jezero, která je snad ve všech knížkách o Šumavě, je tam dnes deset vyšlapaných steziček a lidé, kteří tam chodí, udělají víc škody, než kdyby tam byla jedna oficiální značená cesta.

Jsi autorem expozice historie lyžování v novém Environmentálním centru v Železně Rudě. Jak expozice vznikla?

Byl to výsledek naší dlouhodobé práce. Když jsem se jednou, je to víc než deset let, zmrzačil na lyžích a nemohl lyžovat, tak jsem sepsal knížku o počátcích lyžování na Šumavě. To mě přivedlo k tomu, že s kamarádem Milanem Hamplem z Klatov jsme se rozhodli připravit expozici, protože jsme měli ve sklepích a na půdách hromady starých věcí souvisejících s lyžováním. To se nám povedlo nejprve v záměčku v Železně Rudě. Expozice měla dostatečný ohlas i v zahraničí, protože jsme všechno ze

slušnosti přeložili do němčiny. Původně jsme si mysleli, že to tam jen tak poskládáme. Potom jsme si vzpomněli, že máme kamarádku Marušku Kubalíkovou, která je přes výstavnictví odbornice. To, že je expozice hezká, je její práce. My jsme dodali materiál. Loni jsme expozici přenesli do nově vybudovaného Environmentálního centra v Železně Rudě. Byla to namáhavější práce než ji instalovat. Přidal jsem expozici o Horské službě Šumava, protože té je už taky hodně let. Letos bude mít 60. výročí vzniku. Je to myslím první expozice o Horské službě v naší republice vůbec.

A tvoje další práce?

Udělal jsem prvních dvacet příběhů Zmizelé Šumavy. Loni jsme natočili další řadu, letos točíme čtvrtou řadu pro internetovou televizi Stream. Až bude čtvrtá řada dokončena a dá-li Pán Bůh a vydavatelé, publikujeme ještě druhý díl Zmizelé Šumavy. Pak už mě čeká akorát napsat si parte.

Pro ŽŽ se ptal Radovan Holub

Na Šumavě není třeba hledat nové recepty

(rozhovor s hercem, moderátorem, sportovcem a čestným občanem Železně Rudy Pavlem Novým)

Pavel Nový se narodil roku 1948 v Plzni, ale dětství prožil na Šumavě. Později se vyučil soustružníkem a pracoval v nejrůznějších manuálních profesích. Chtěl ale hrát. Hrál v řadě oblastních divadel – v Krajském divadle v Příbrami nebo v Karlových Varech, ve filmech i televizních seriálech. Zahrál si ve sto dvaceti filmech, někdy role, „kde musíte dávat hodně velký pozor, abyste se náhodou nesehnul pro spadlý bonbon, abyste mě neprošvihl“, jak sám říká. Popularitu mu přinesla představení v pražském Studiu Ypsilon po roce 1989 – Prodaná nevěsta, Svatá rodina, Horké to někdo rád, Vše pro firmu. Tato scéna se stala jeho druhým domovem.

Hrál například ve filmech Balada pro banditu nebo v Jakubiskově Postav dom, zasad' strom. Velkou popularitu mu přinesla postava zvučného Pepy v úspěšné české veselohře S tebou mě baví svět. Zahrál si v mnoha dalších filmech jako Pěsti ve tmě, Snowboard'áci, Kandidát nebo naposledy Bába z ledu. V televizi hrál například v seriálech Velké sedlo nebo Zdivočelá země. V roce 2007 prodělal tzv. západonilskou horečku, pak ochrnu, byl upoután na vozík, ale začal rehabilitovat, věnoval se plavání a otužování a od roku 2010 opět plnohodnotně žije, hraje, jezdí na kole a věnuje se hokeji. Je ženatý a má dvě dcery.

Pane Nový, co pro vás znamená Železná Ruda? Jezdili jste sem jako dítě. Jaké vzpomínky vám utkvěly? A jak vypadá Železná Ruda po pádu železné opony?

Dětství v Železně Rudě před odsunem Němců, to znám jen z vyprávění. Bylo tam pět pekařů, tři vodní elektrárny, teď tam není žádná. Je zvláštní, že v Bavorské Rudě byly v té době snad dvě a jsou tam tři. Tam neměli socialismus ani s lidskou tváří ani bez ní, a tak tam probíhají dějiny kontinuálně, nikoho nevyháněli a staré rodiny tam zůstaly. Z lidí, kteří kdysi žili v Železně Rudě, tam už nežije vlastně skoro nikdo.

Pavel Nový

Taky jsme měli na Špičáku sousedy Němce, teď jsou to Češi, doba se změnila. Změnila se k lepšímu po revoluci 1989?

Nevím jak v Železně Rudě, ale pro mě se doba zlepšila k lepšímu. Nemusím se pořád ohlížet, jestli řeknu něco správně nebo špatně, to za prvé. Za druhé nemusím mít strach, že bych přišel o práci kvůli tomu, že jsem někde něco řekl. Nemusím mít starost, že přes mé děti mě bude stát vydírat a v neposlední řadě můžu jet, kdy chci a kam chci.

Dobře, vraťme se k Železně Rudě. Jezdíte sem lyžovat. Pravděpodobně tu jste spokojený.

Já tam rád jezdím, protože tam vlastně jezdím domů. To tak člověk vnímá, jakože se vrací do dětství. Pořád znám pár lidí, kteří tam zůstali. Pak to má ještě tu výhodu, že můj bratranec je spoluvlastníkem Ski & Bike areálu. Ví, že aspoň část peněz padne jemu z toho, co tam utratím. Nebo mi dá voucher a s dětmi tam můžeme lyžovat. Rád lyžuji na Špičáku. I na Javoru jsem jednou byl s dcerou Terezkou.

A co máte raději, lyžování nebo cyklistiku?

V zimě lyžování, v létě cyklistika. A co radši? Obě radši.

A co turistické výšlapy?

To už dávno ne, protože jsem rád, když nemusím chodit. Byl jsem mrzák a bral jsem na to i důchod.

Pravidelně jezdíte na cykloturistickou akci OKOLO Železně Rudy. Máte nějakou oblíbenou trasu?

Tuhle akci organizuje Milan Sklenář ve spolupráci s Městským úřadem. A musím říct, že je to dobrá věc. Vždycky si vyberu tu trasu, která vede do Bavor. A ještě pořád je vidět ten velký rozdíl, když se přejede hranice, kde byl socialismus a kde nebyl.

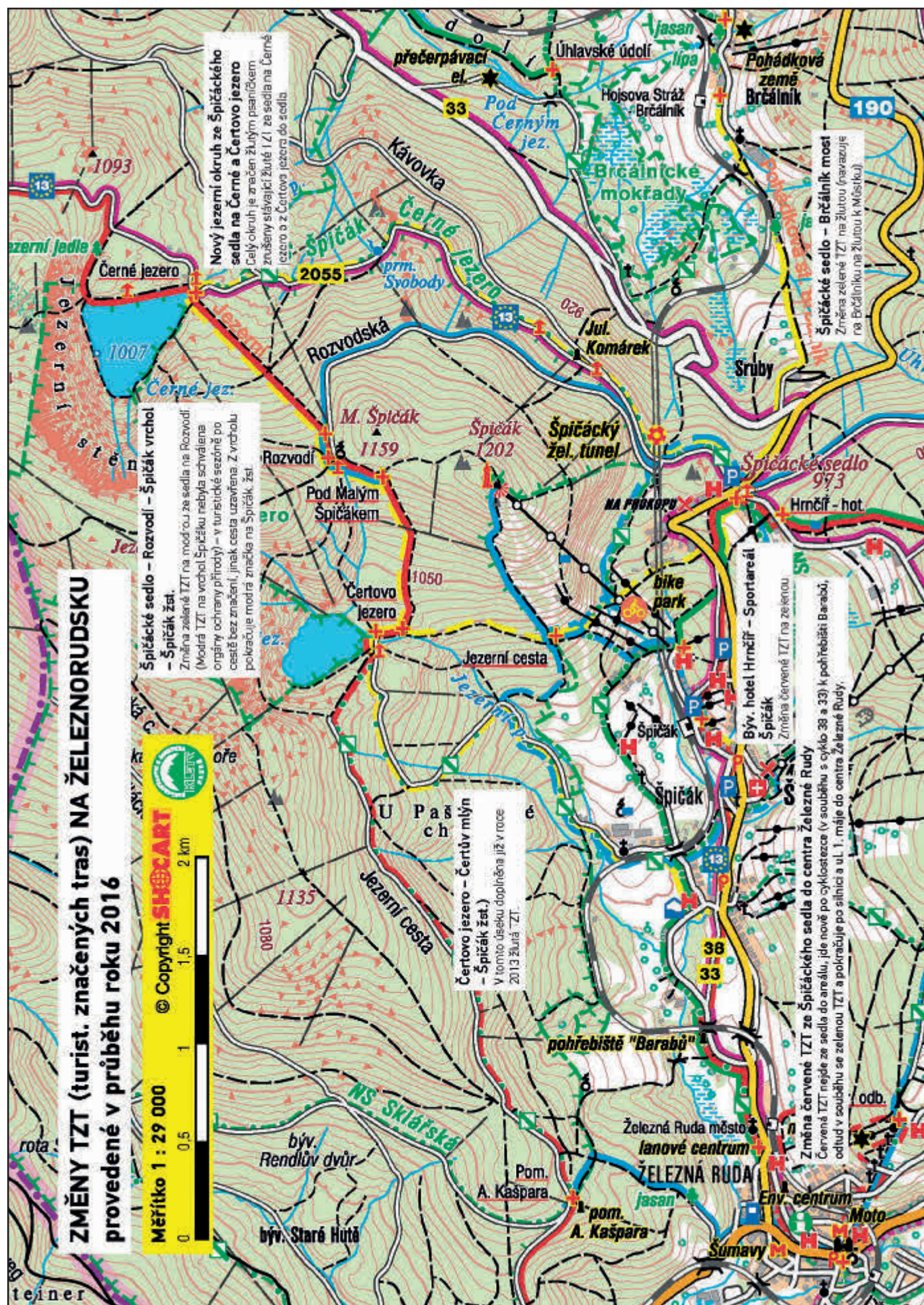
Mám před očima, jak sedíte na Tradičních železnorudských slavnostech a povídáte si s lidmi... Co se vás většinou ptají?

Oni se mě na nic neptají. Povídáme si jen tak a o starostech se moc nebavíme, protože každý má svých starostí dost. Nemám recept na to, jak řešit starosti. Myslím si, že není třeba hledat nové a nové recepty. Když mi nefunguje něco doma, podívám se k sousedům, jestli to nedělají trochu líp. Stačí se zeptat. A to je všechno. A buď je napodobím a budu úspěšný, anebo to neudělám jako oni a budu se s tím sám pohlavkovat jako idiot a vymýšlet svoje nové báječné české cesty.

Takže my v Železně Rudě se málo koukáme k sousedům?

Zatraceně málo. Neříkám, že zrovna starosta. To je člověk, kterého jsem potkal ve Zwieselu, který se pohybuje v Bavorsku a ví, jak to tam chodí. Moc rád by to podobně prosadil v Železně Rudě. A dělá pro to například díky Tradičním železnorudským slavnostem ledacos. Je třeba ho pochválit. Není to koneckonců jeho první volební období. Ukázalo se, že existuje spousta lidí, kteří to oceňují a volí ho.

Pro ŽŽ se ptal Radovan Holub

Tipy na výlety

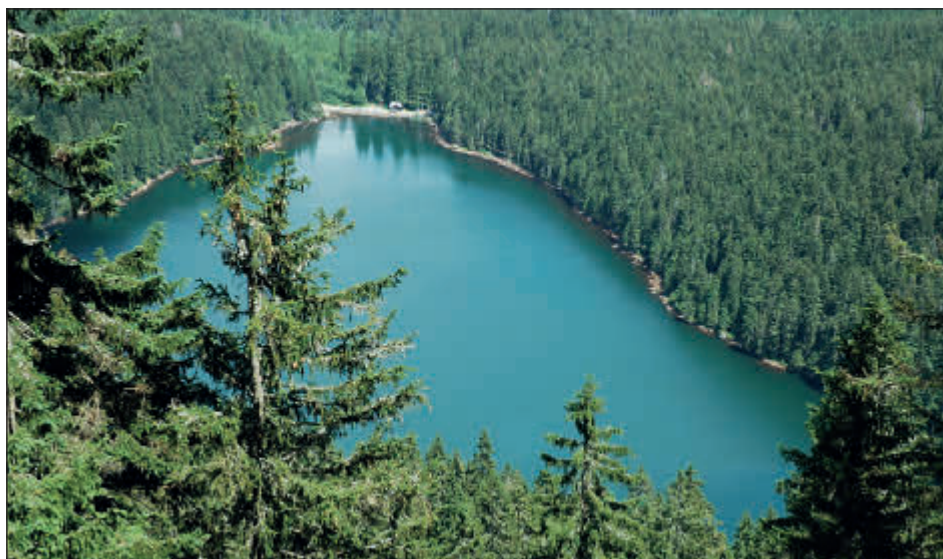
Stále záhadná i tajemná šumavská jezera

Vzdušnou čarou od sebe leží 2 km. Jedno je Černé a to druhé Čertovo. Mezi nimi je Jezerní hora (1343 m. n. m.). Jejich stáří se odhaduje na deset tisíc let. Vypráví se o nich nejedna legenda. Působila tajuplně na lidi, kteří se ocitli na jejich březích. Kdo je spatřil jako první, se nedozvíme. Víme však, kdo a kdy provedl jejich první systematický průzkum. Byl to Antonín Frič, profesor zoologie. Průzkum byl proveden v letech 1871 – 72. Zabýval se především zooplanktonem. A následovali další a další biologové či botanici. Tou poslední, a vlastně první ženou, je Martina Čtvrtlíková z Biologického ústavu Akademie věd v Českých Budějovicích. Mnohými je oprávněně nazývána „Královnou jezera“. Během roku se několikrát potápí do Černého jezera, a to ohledně skutečného pokladu pod hladinou tohoto jezera. Tím je vodní plavuš šidlatka jezerní. Roste u nás, v České Republice, pouze v Černém jezeře a je kriticky ohroženým druhem naší flóry. Poprvé byla objevena v roce 1816 I. F. Tauschem. Víme o ní více, než 200 let. Roste v hloubce od 1 do 4 metrů pod hladinou.

Obě jezera jsou návštěvníkům Šumavy dobře známa. Vynechám tedy informace o jejich velikosti, hloubkách, objemu vody apod. To vše lze najít v některých knihách, publikacích či článcích. V dnešní době hlavně na internetu.

O čem se však málo ví, a svědčí o tom určité informace, jsou dvě zajímavosti, do dnešních dnů nepotvrzené, a proto se stávají tak trochu tajemstvími obou jezer.

Začnu tím menším, a to Čertovým jezerem. U břehu jezera, kde vytéká Jezerní potok, je kámen a na něm jsou tyto iniciály J. F. 1900. Tato písmena a číslice mohl na kámen nechat zhotovit Josef Fuchs (1834 – 1921). V novinách Šumavan z 27. 7. 1932 se doslovně píše: „Čertovo jezero na Šumavě je majetkem československého státu. Čertovo jezero, rozložené v malebném zákoutí pod Jezerní stěnou..., přešlo do majetku

Černé jezero

československého státu tím, že vykoupena byla druhá jeho polovice od syna Fuchse za 22.000,- Kč. Tatínek se prodeje již nedožil. J. Fuchs senior byl nájemcem Pamferovy hutě a dlouholetým starostou Železné Rudy, vystavěl novou sklárnu na Špičáku při cestě na Čertovo jezero poblíž Gírglova dvora (1883). Vyráběl tabulové i zrcadlové sklo. O dva roky později, (1885) byla zastavena výroba a v budovách sklárny byla patrně zřízena pila. V roce 1891 bývalá sklárna vyhořela. Pila však pracovala dále. A je známo, opět ze Šumavanu, z 17. 8. 1935, že po prodeji poloviny jezera státu, si junior J. Fuchs vymínil v prodejní smlouvě, že státní správa ponechá obecnímu volnost koupání v jezeře a pro sebe právo případného provozu plavby. To znamená plavbu dřeva. Majitelem okolních lesů, a tím i obou jezer, byl kníže Hohenzollern. A ten mohl v roce 1900 prodat polovinu Čertova jezera Josefu Fuchsovi. A ten si nechal na kámen vyryt iniciály svého jména i příjmení (J. F.) a rok, kdy

polovinu jezera koupil, tj. 1900. To vše jsou však jenom dohady. Nenašla se kupní smlouva. Současné Lesy České republiky ji nemají a další informace nejsou ověřené. A tak, více jak 116 let, je na kameni u Čertova jezera asi památka na „lišáka“ J. Fuchse stále nerozluštěna. Jak dlouho? Byl to lišák ten Fuchs, co?

Další záhada se týká Černého jezera. Na skalním výběžku nad hladinou jezera, ve výšce asi 6 metrů, vpravo od hráze, byla cedulka s následujícím textem: Popel Julia Poláka z Plzně, zemřelého 1. 6. 1924 v Karl. Varech, na přání zesnulého byl ponořen do jezera dne 31. 1. 1926.

Destička má v sobě 13 děr po střelbě ze samopalu, které mohli způsobit vojáci německé armády v době 2. světové války nebo po válce vojáci Pohraniční stráže. To se již nedozvíme. V minulém roce byla destička sundána a díky městu Železná Ruda zhotovena věrná kopie. Původní deska bude uložena v muzeu lyžování v Železné Rudě a po zimě bude na původní místo instalována nová. Julius Polák byl také lyžař a kamarádil se s Arno Juránkem, průkopníkem lyžování na Železnorudsku. A co víme o J. Polákovi? Hodně málo. Byl inženýr a pracoval ve Škodových závodech. V matrikách v Karlových Varech není jeho úmrtí uvedeno. V matričních knihách Plzně také není záznam o jeho úmrtí či narození. Nevíme, kdy se narodil, kde zemřel, jak žil. Popel s jeho urnou odpočívá na dně Černého jezera, pokrytý nánosem sedimentů. Z rukou Arno Juránka, dne 31. 1. 1926, jako by klesla ke dnu nejenom urna s Polákovým popelem, ale i informace o tomto člověku, který je pro nás, i po 90 letech, velkou neznámou. Do kdy?

Tak to jsou dvě zajímavé záhady z obou, nám dobře známých, jezer. Až tam někdy zase zavítáte, vzpomeňte si na tyto příběhy, ale i na oba dva muže. A s pokorou i úctou si vychutnejte atmosféru obou jezer a jim věnujte tichou vzpomínku.

Václav Vetyška, Plzeň

Čertovo jezero

K nejvyššímu šumavskému vodopádu

Průběh trasy: (Špičák) – Špičácké sedlo – vodopád Bílá strž – Černé jezero – Rozvodí – (Špičák – rozhledna) – Špičácké sedlo – (Špičák)

Délka trasy: 16,3 km

Převýšení: 670 m

Obtížnost: střední

Povrch: lesní silničky a cesty 85 %, stezky 15 %

Značení: 60 % TZT

Čas chůze: 5,5 hodiny

Parkoviště: Špičácké sedlo

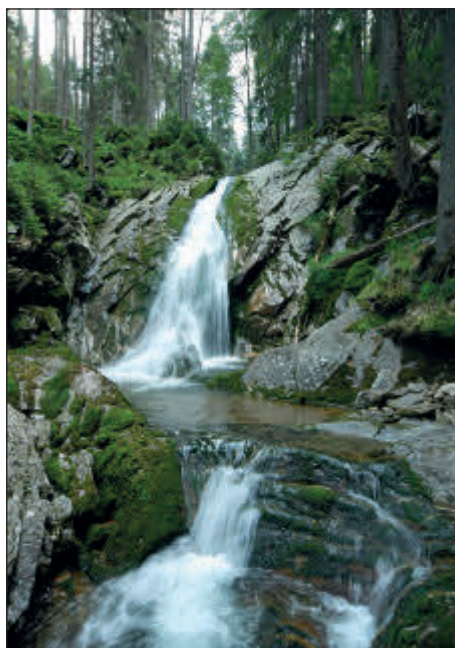
Start: Špičácké sedlo

Občerstvení: Ano

Vyjdeme ze Špičáckého sedla po silničce směrem na Černé jezero. Část této trasy vede po naučných stezkách Špičák – Černé

jezero a Historie obce Špičák. Stezka o historii Špičáku je necelých 7 km dlouhá a je na ní 16 zastavení. Turista na nich najde informace nejen o samotné obci, ale i třeba o dolování železné rudy v místech na Rozvodí či výstavbě Špičáckého tunelu (2. Nejdelší v ČR). Po cca 500 metrech od parkoviště přecházíme právě nad zmiňovaným Špičáckým tunelem. Zhruba po 1 km (před Komárkovou jedlí) opustíme žlutou značku a odbočíme vpravo na neznámou silničku tzv. Kávovku. Cestou přecházíme přes potrubí, kterým teče voda z vyrovnávacího zámku do přečerpávací elektrárny pod Černým jezerem. Chvilí nato přejdeme i přes Jezerní potok (někdy nazývaný Černý p.), na němž se v naší blízkosti nachází malý vodopád, bohužel jen obtížně přístupný.

Cesta dolů pokračuje k Hamrům, my půjdeme na křižovatce nahoru, na další křižovatce vyjdeme do značené lyžařské trasy, po které půjdeme vpravo. Pokračujeme až do míst, kde se napojíme na žlutou turistickou značku vedoucí od Hamrů. Po žluté se vydáme doleva a pokračujeme k rozcestí Pod Statečkem, kde odbočí-

Vodopád Bílá Strž

me vlevo a pokračujeme stále po žluté značce k Bílé strži.

Území Bílé strže je od roku 1972 národní přírodní rezervací. Na rozloze přes 79 hektarů je zde chráněno hluboce zaříznuté skalnaté údolí Bílého potoka s četnými stupni, peřejemi a vodopádem. V příkrých stránkách nad potokem jsou to zbytky původního horského lesa pralesovitěho charakteru. Smrkové porosty s příměsí jedle, buku a jeřábu jsou staré až 240 let. Bylinné patro tvoří kapradiny a plavuně. Vodopád (k vyhlídkové plošině vede dolů strmá odbočka) je nejvyšší vodopád české strany Šumavy. Leží v nadmořské výšce 940 m. Je tvořen několika stupni, z nichž nejvyšší je vysoký 7 metrů. Skal-

ní podloží je tvořeno svory, kterými prochází průniky žuly a křemene. Bílý potok překonává na svém toku od pramene na Svarohu k soutoku s Úhlavou převýšení 500 m. Žije zde pstruh, vranka i rak. Podle legendy byl Čarostřelec z Ostrého později hudebně ztvárněn skladatelem von Weberem, ve spojení s temnými salami a ďáblem, kterého vyzýval zde, pod vodopádem Bílé strže. Jaroslav

Vrchlický o vodopádu napsal: „...ve třech odstavcích kácí se velikým rachotem prudká bystřeň přes omšené, zelení se smějící balvany. Černé sosny hlídají rozervanou skalní strž. Jako po stupních lze po skále dostat se až k temeništi slapu. Stíny stromů honí se nad vodou a slunce kouzlí v nich zlatou hru arabesek stále se měnící, stále tékající.“ Od vodopádu stoupáme po turistické červené značce asfaltovou silničkou. Z nejvyššího místa cesty se nám nabízí pěkný výhled k Ostrému a do Úhlavského údolí s Nýrskou přehradní nádrží. Po červené pokračujemédále, přejdeme po břehu Černého jezera a vystoupáme k turistickému rozcestníku na Rozvodí. Odtud je možné zajít si několik set metrů k vrcholu Špičáku, kde jmožné pokochat se pohledem do širokého okolí z rozhledny. Za příznivého počasí jsou vidět Alpy. Příroda kolem Čertova a Černého jezera je kromě zmiňované Národní přírodní rezervace chráněna i na daleko větší ploše, a to přírodní památkou Královský hvozď. Její rozloha je 2075 hektarů. Památka chrání geomorfologické útvary, skupiny stromů a přirozené přírodní ekosystémy. Byla vyhlášena v roce 1991. Táhne se po horském hřebenu od Svarohu přes Ostrý až po Lomničky. Z Rozvodí pokračujeme vlevo po zelené Rozvodskou cestou po úbočí Špičáku (1202 m) zpět na Špičácké sedlo.

Archiv redakce ŽZ

Tipy na výlety – krátké trasy

Pohřebiště Barabů v novém hávu

Oblíbené výletní místo na železnorudském Špičáku – pohřebiště dělníků, zvaných „Barabové“, kteří přišli o život při stavbě nejdelšího železničního tunelu (1747m) v Rakousko-Uherské monarchii – bylo poslední dobou svědkem stavebních úprav. Železnorudský klub o víkendech toto pohřebiště znovu upravil. Starý dřevěný kříž, který v roce 2002 na tomto místě instalovali členové Železnorudského klubu, tento víkend vyměnili za nový a celé okolí dávného hřbitova upravili.

„Letos je tomu právě 140 let, kdy byl tunel dokončen a uveden do provozu. Tunel se stavěl v letech 1874 -1877 a podíleli se na něm dělníci z celé rakousko-uherské monarchie. Mnoho z nich zde zahynulo. Stavba železniční tratě, která spojila Čechy s Bavorskem, významně ovlivnila i rozvoj města Železná Ruda“ říká předseda Železnorudského klubu, pan Václav Chabr, jenž před lety přišel s myšlenkou vzdát hold těm, kteří položili své životy při výstavbě Špičáckého tunelu. Dle dochovaných historických materiálů a poznámek vyznačil území, které sloužilo jako pohřebiště těchto Barabů. Členové klubu místo zkultivovali, a dle návrhu Václava Chabry bylo pamětní místo osazeno kamennou mohylou a křížem.

Za Železnorudský Klub Světluš Chabrová

V duchu tradic sklářských hutí aneb – jak také zajímavě propojit turistiku s historií

Není to tak dlouho, přesně 1. června 2012, kdy byly v Železně Rudě slavnostně otevřeny tři nové naučné stezky – Sklářská stezka, Utajená obrana železné opony a Historie obce Špičák. Oživovat turistický ruch, lákat do regionu stále nové návštěvníky a těm stávajícím poskytovat nové zážitky, je zcela stěžejní záležitostí, protože právě turistický ruch je jedinou možností výdělků pro místní obyvatele. To je fakt známý nejen starostovi obce, panu Michalu Šnebergovi, zastupitelstvu, ale i místním občanům. Všichni se proto snaží, aby pobyt pro hosty v Železně Rudě a okolí byl co nejzajímavější a nejpříjemnější. Co je nezanedbatelné, měl by být i plný nových informací a možností k využití času, který u nás hosté tráví.

Důkazem, že to má vedení obce neustále na paměti, je poslední aktivita týkající se té nejděší z nových naučných stezek – Sklářské. Právě na této stezce ožívá 300 letá historie a tradice nejen naše, ale i bavorská, co se sklářských hutí a společného života v nich týče. Nový projekt

je zatím ještě v plenkách, konkrétně na papíře. Pan starosta však slíbil, že se v plné kráse představí návštěvníkům obou sousedících příhraničních obcí již při zahájení letní sezóny 2018. A na co se tedy můžeme těšit, co vlastně přivábí nejen turisty na Sklářskou naučnou stezku?

Turisté a milovníci dlouhých procházek vědí, že stezka vede okolím Železně Rudy a Špičáku. Je na ní umístěno 16 zastavení, která na tom jakém místě informují o jednotlivých prostředcích výroby skla na Šumavě. A jsme konečně u odhalení skvělého nápadu. Mezi nezbytné součásti výroby skla rozhodně patří sklářská pec! Ve své době věc nejvyšší důležitosti, neboť železnorudským zrcadlovým a tabulovým sklem byly zásobeny vzdálené trhy, např. v Praze a Norimberku a jaksi pečeti dávné úzké propojení mezi českými a německými sklářskými rody. A právě repliku původní sklářské pece se město rozhodlo umístit na trasu naučné stezky, přesně na městském pozemku, v K. Ú. Alžbětín, P. P. Č. 52/14. Pro ty, kterým suchá

čísla nic neříkají, dodávám, že pozemek se nachází po levé straně starobylé aleje – jako jediné připomínající dávné osídlení – mezi bývalými celnicemi a proti toku Svarožné. I když je zatím replika pouze v návrhu, už teď je patrné, že výborně demonstruje přibližnou podobu sklářské pece charakteristickou pro území Čech. Bude přístupná nejen zvenku, ale umožní nahlédnout i do útrobu pece. Základ repliky by měl stát na mělkém kamenném základu a samotná pec bude realizována z tradičních a původních materiálů – kamene a jílu. Dobová kresba posloužila k navržení dřevěného přístřešku, který ji bude chránit proti povětrnostním vlivům. Atmosféru dávných věků dokreslí ve stejném duchu vytvořený přístřešek pro lavičky a stoly, aby si mohli návštěvníci nejen odpočinout, ale i se pokochat a důkladně prozkoumat výrobní prostředek, který v minulosti zajišťoval obživu stovkám lidí žijícím na obou stranách hranice.

Věra Kadlecová

Provozní doba sedačkové lanovky Špičák – Pancíř

Po dobu letních prázdnin:

po – ne 9:00 – 16:00

V případě velkých skupin je možné telefonicky dohodnout jízdu mimo jízdní řád. Pravidelný jízdní řád naleznete na stránkách www.skipancir.cz.

Tipy na výlety – pro milovníky historie a techniky

Muzeum železničních drezín v Čachrově

Málokdo asi ví, že v nedalekém Čachrově je muzeum železničních drezín. Pokud se do muzea vydáte, najdete zde šlapací i ruční dreziny – nejstarší exponát je z roku 1825 a mnoho dalších historických kousků – např. část železniční trati, strážní domek, signalizační zařízení a mnoho dalších rarit. Všechny exponáty jsou funkční a v bezvadném technickém stavu, což je zásluha majitele, znalce a velkého nadšence pana Václava Zahrádky, který o vystavené exponáty láskyplně pečuje. Pan Zahrádka se pravidelně zúčastňuje se svými stroji na akcích a oslavách v Železně Rudě, v Bavorsku i ve vzdálenějších koutech naší země i Evropy.

Po telefonické domluvě se můžete vydat na prohlídku tohoto ojedinělého muzea a připomenout si historii železnice. Tel. kontakt na muzeum drezín – 00420 602 448 129.

Václav Chabr

Ruční inspektorská drezina

Vodní energie Šumavy

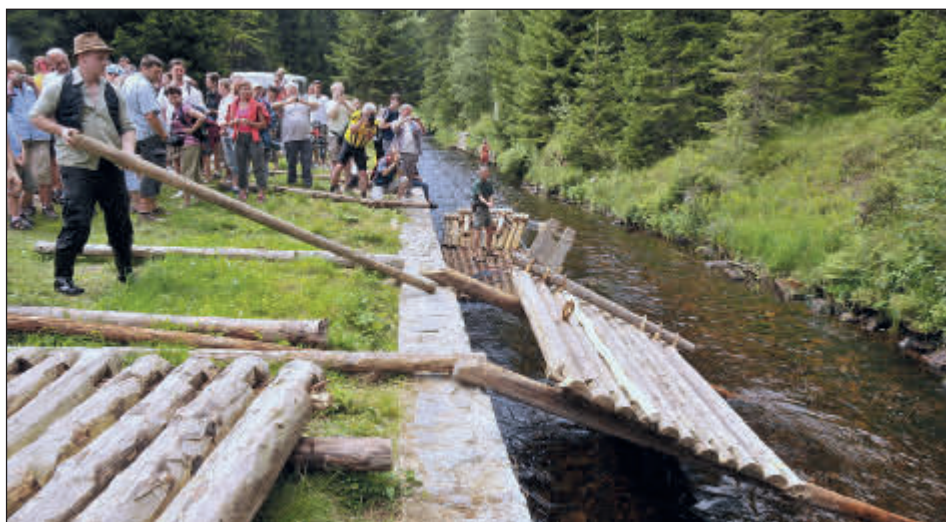
Vchynicko-Tetovský kanál, vybudovaný jako druhý šumavský plavební kanál, představoval ve své době technicky významné dílo. Přírodní toky na Šumavě sloužily plavení dříví již od 16. století. Splavně však byly jen v jarním období. Na konci 18. století, kdy rostla spotřeba dříví, bylo

nutno řešit otázku jeho celoročních dodávek. Vchynicko-Tetovský kanál měl umožňovat plavení velkého množství dříví až do Prahy a po celý rok.

Věci se daly rychleji do pohybu až v roce 1799, kdy prášilské panství koupil kníže Schwarzenberk. Brzy poté předložil ing. Josef Rosenauer, projektant již existujícího Schwar-

zenberského kanálu, projekt, umožňující realizaci cíle plavení dříví do Prahy. Bylo to umožněno kanálem vybudovaným mezi Roketským a Modravským potokem a Křemelnou. Rosenauer při pracích na novém kanálu dozajista využil svých zkušeností, načerpaných při stavbě kanálu prvního – schwarzenberského. V r. 1800 stavba začala a již v r. 1801 se kanálem plavilo první dříví. Celková délka díla činila 17 843 m, a současně s kanálem bylo na přirozeném toku Otavy vybudováno 13 jezů. Do roku 1846 plavení dříví rostlo, ve druhé polovině století naopak poptávka klesala a s ní i přepravované objemy. Zřízení kanálu přineslo, kromě hospodářského růstu, také rozmach obcí na Šumavě. Dnes již Vchynicko-Tetovský kanál neslouží svému účelu, zůstává přesto svědectvím technických a organizačních schopností svých tvůrců. Dodnes se kanálem přivádí voda do akumulací na Srní a odtud potrubím do údolní elektrárny Vydra na Čenkově Pile.

Při budování Vchynicko-Tetovského plavebního kanálu v r. 1801 byla Vydra přehrazena hradlovým jezem. Ten umožňoval vzdutí hladiny a zabraňoval pronikání plaveného dřeva dále do Vydry, sloužil naopak k jeho odvedení do plavebního kanálu. V roce 1960 byl starý most odstraněn, nynější byl zprovozněn v r. 2000.

Vchynicko-Tetovský kanál

Vodní elektrárna Vydra je situována v malebné šumavské krajině v blízkosti soutoku Vydry a Křemelny mezi obcemi Rejštejmem a Srní na Sušicku. Řeka Vydra má na svém horním toku velký spád a značnou část roku i dost vody. Stavba elektrárny začala v roce 1937 po dlouhém a důkladném přípravném řízení. V roce 1939 byla uvedena do provozu jako průtočná a do úplného provozu byla uvedena v lednu 1942 po dokončení akumulací nádrže.

Autorem řešení a hlavním kolaudátorem byl Ing. Karel Kosek (1882 – 1960), který již před tím ve dvacátých letech připravil technické řešení přečerpávací elektrárny pod Černým jezerem. Investorem této stavby byla akciová

společnost Západočeské elektrárny, kde se o realizaci tohoto záměru zasloužil především předseda správní rady, p. Ksandr.

Projekt tohoto díla spočíval ve využití Vchynicko-Tetovského kanálu, vybudovaného v letech 1799 – 1801 schwarzenberským inženýrem Josefem Rosenauerem. Kanál sloužil pro plavení dříví a obcházel kamenité koryto Vydry. Dřevo se plavilo do Křemelny a po dalších řekách do Prahy. Po omezení těžby dřeva význam kanálu klesal a pro hydroenergetiku bylo nalezeno jeho nejvýhodnější využití. Voda z kanálu u Mechova se vede pozemním přívaděčem o celkové délce 3,2 km do akumulací nádrže – 67 000 m³ – u osady Sedlo. Akumulací nádrž byla vybudována proto, aby se zde mohla

v dobách menšího zatížení energetické sítě zadržovat voda a v dobách špiček pak naopak použít pro výrobu elektrické energie. Z nádrže se voda vede přes vodní zámek tlakovým ocelovým potrubím o spádu 2015 m do elektrárny na břehu Vydry.

Ve strojovně jsou dvě soustrojí sestávající z Francisovy horizontální turbíny – výkon

3,2 MW, hltnost 1,85 m³/s, spád 215,5 m, výroba ČKD Blansko a třífázových generátorů – výkon 6 MVA, napětí 6,6 kV, otáčky 1000/min, výroba 1 ks Škoda Plzeň a 1 ks ČKD Blansko. Součástí elektrárny jsou rozvodny vysokého napětí 22 kV do okolní distribuční sítě a vedením 110 kV do sítě vvn.

Celé technické řešení bylo velmi citlivě zasazeno do šumavské přírody. Elektrárna Vydra patří mezi naše významné technické památky.

Ing. Jan Kosek (1882 – 1960), působil nejprve v Klatovech, jako městský inženýr pro plyn, vodu a elektřinu. Později působil jako vládní rada. Jako hydrolog vyprojektoval a vedl stavbu řady vodních děl. Za jeho nejdůležitější vodní dílo je pokládána elektrárna Vydra

Text: Václav Chabr a materiály ČEZ

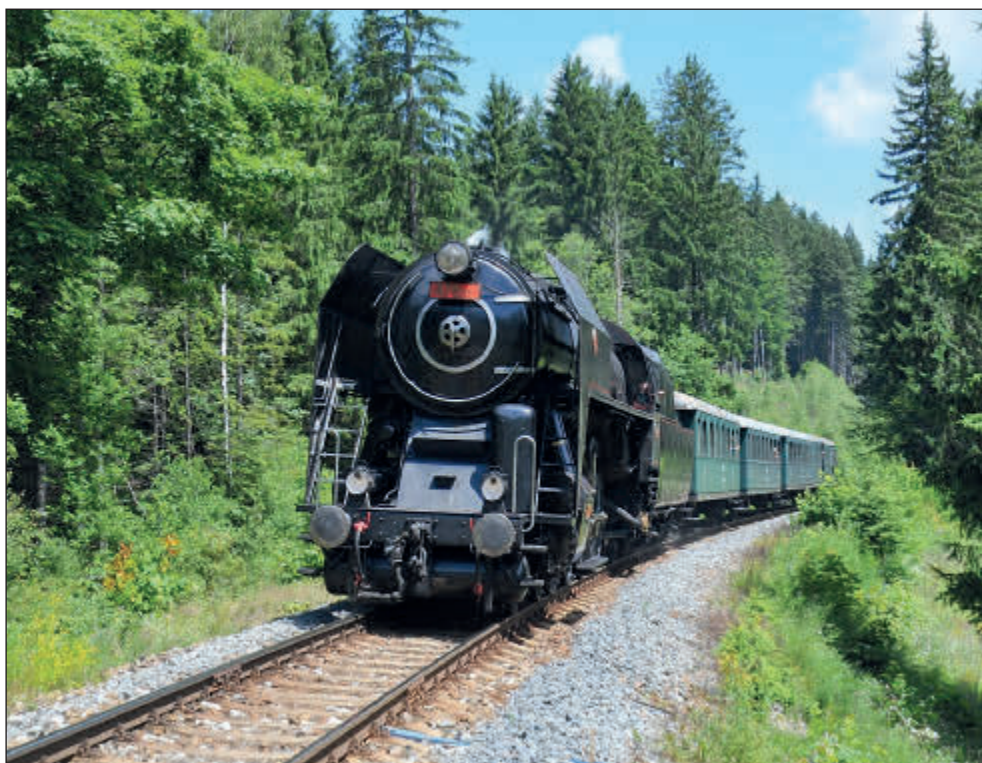
Stoosmdesáttrojka patří mezi nejkrásnější

Železniční trať 183 z Plzně do Železné Rudy patří mezi nejkrásnější v rámci České republiky. Je to tvrzení odvážné, ale není daleko od reality. Patří i mezi nejstarší.

Letos na podzim (20. října) si připomeneme 140 let od zahájení jejího provozu. Měří 97 km, má 28 stanic, maximální sklon je 21,7 %. Většinou jedou vlaky po trati bez většího převýšení. Výrazně začíná stoupat za nádražím v Nýrsku (465 m. n. m.). Kvůli členitému terénu Šumavy jsou na trati táhlé oblouky. Za stanicí Hamry – Hojsova Stráž (740 m. n. m.) získává trať charakter skutečné horské železnice. Do roku 2007 byl Špičácký tunel nejdelším železničním tunelem u nás (1747 m). Stotřicet let mu patřilo prvenství. Odsunul ho Březenský tunel (1758 m). V roce 2018 bude nejdelší tunel mezi Kyšicemi a Plzní na trati Plzeň – Praha. Bude dlouhý 4100 metrů. Jak dlouho mu vydrží prvenství? Sázím se, že mu to 130 let nevydrží. Vraťme se však opět na naši trať. Stanice Špičák je zároveň nejvýše položeným nádražím na trati (840 m. n. m.). Potom již trať klesá až do konečné stanice Železná Ruda – Alžbětín (725 m. n. m.). Největší převýšení je 515 metrů od začátku v Plzni (325 m. n. m.). To je přibližně 5 plzeňských věží. Neřekli bychom, co? Nejvyšší převýšení překonávají vlaky jedoucí směrem na Železnou Rudu (tzv. nahoru) mezi stanicemi Zelená Lhota a Hamry – Hojsova Stráž, a to 110 metrů. O pět metrů méně je to mezi stanicemi Dešenice a Zelená Lhota. Oba tyto úseky mají mezi sebou nejdelší vzdálenost mezi stanicemi a to 7 km. Na trati jsou celkem tři tunely. Dešenický (165 m), Špičácký (1747 m) a tunel mezi stanicemi Železná Ruda město a Železná Ruda centrum (198 m).

A takto bychom mohli pokračovat v dalších zajímavostech této trati. Jezdím po této trati již od roku 1975. Za těch skoro 42 let jsem na ní zažil mnohé. A jako mladého člověka mě moc nezajímalo, co lze vidět za okny. Až s věkem jsem si všiml těch krásných pohledů, které mě tato trať poskytuje. A nejvíce pochopitelně za Nýrskem. Tady je již pokoukáníčko – Nýrská přehrada, hřeben Ostrého, Svarohu, Jezerní hory vidíte častěji a vždy z jiného úhlu. Krásná údolíčka, chaloupky, bývalé strážní domky, jednolitá nádražíčka, která žila životem lidí, tzv. nádražáků. Vybarvuje se mě živě podívaná na ruční stahování závor v Zelené Lhotě. To jsme v Plzni již neviděli, vše automatizované. Tady na vás mávali lidé, kteří bydleli ve strážním domku sv. Jan. Pamatuji oba rodiče syna, který v domku dnes žije. Máváme si pořád. Denkův dvůr za Zelenou Lhotou. Nebo velmi krásné nádraží v Hamrech. A Brčálník, chalupa u Polívků, ta má nejlepší výhled, krásně posazená.

A tady se Šumava otevírá. Špičák, Jezerní stěna, Ostrý, to je nejhlubší údolí Šumavy. A když to stihneme, tak na druhé straně farma u Fialů. A to se již blížíte k tunelu. Než se vjede do tunelu, vidíte vpravo pod sebou krásnou chalupu s udržovaným okolím, rybníček. A huuú, houká vlak, šup a jsme tam. Víte, jak dlouho to trvá, než se vyjede z tunelu? Změřte si to, já to vím a nepovím. A Špičák, nádraží spojené s tolika krásnými zážitky, posezení venku s plzníčkou, podupávání za mrazu v zimě, čekající na příjezd vlaku. Mávání, vítání, loučení... Jo Špičák je Špičák. Odtud většinou vyrážím na své toulání Šumavou. Ale i nádražíčka v Železné Rudě mají své kouzlo a stanice Železná Ruda město, to je nejméně na jednu knihu, co jsem tady vše prožil za těch více jak 40 let. Tady také začínají i někdy končí mé toulky. V nádražních hospůdkách jsem zažil taky plno setkání i loučení. Mnoho se však změnilo a stále mění. Dnes na stanicích již nekoupíte lístek, nezvedne se plácačka výpravčího a nikdo již nestáhne rukou závoru. Občas vám někdo zamává a to je zázrak. I přes modernizaci tratě však ve svém srdci chovám úctu, obdiv i krásu této trati, prožila se

mnou jedny z nejkrásnějších chvil mého života. Tady ve vlaku, vracející se domů, prvně prohlížím své snímky z výletů po této krásné části naší republiky. Vezu si plno krásných příběhů, které jsem dosud prožil a že jich bylo. A doufám, že ještě bude. Ještě jedno má tato trať neobvyklého. Vidět to můžete jenom v zimě, a to ještě, když před tím mrzne a zároveň svítí slunce. Ledopády. Nejvíce jich je na jednom místě a to mezi stanicemi Zelená Lhota a Hamry – Hojsova Stráž. Na stěnách skal, a to pouze tam, kde je osvětlení slunce. Vše je dílem přírody a fyziky. Prvně jsem si jich všiml v roce 1987. Více jsem je vnímal, až když jsem dělal na Brčálníku a jezdil po této trati častěji. Od roku 2002 je sleduji pravidelně. Ne každý rok jsou, záleží jaká je zima. Letos se opět povedly, nádherná – mráz a slunce umí čarovat. Pokud jste je letos nestihli, nesmutněte. Budou určitě i další roky, jenom ty děti a mladší lidé musí koukat nejen do mobilů a tabletů, ale hlavně kolem sebe, a z okna nejvíce. I krása je pomíjivá. Tak příště. Jo?

Václav Větyška, Plzeň

Nezapomeňte navštívit

Kostel v Hojsově Stráži

Kostel byl postaven mezi lety 1824 až 1826 na místě bývalé kaple. Je chráněn jako kulturní památka České republiky. Kostel má střechu tvořenou šindely, které částečně pokrývají i zdi kostela. Uvnitř se nachází oltář, který pochází z původní kaple. Vytvořen byl v roce 1762 mistrem Jakubem Brandtem. Varhany, pocházející z dílny pražského varhanáře Josefa Gartnera, které byly v kostele postaveny v dubnu r. 1834, jsou významným článkem ve vývoji českého varhanářství. Výstavba varhan přišla na 435 tehdejších rakouských zlatých.

Do dnešních dnů tvoří kostel významnou dominantu obce. Vždy v létě se od 9:45 každou čtvrtou neděli v měsíci odehrává mše svatá. V roce 2012 se kaple zapojila do Českého varhanního festivalu.

V kostele v současné době panuje čilý kulturní ruch, letní koncerty se staly pravidelnou součástí kulturního programu v Hojsově stráži, kostel se postupně renovuje a opět, po mnoha letech, proběhly v kostele křtiny.

Redakce ŽZ a Viktor König, člen spolku Společnost Hojsova Stráž

Environmentální centrum v Železné Rudě

Environmentální centrum v Železné Rudě bylo otevřeno 20. října 2016. Vzniklo rekonstrukcí bývalé základní školy. Starosta Železné Rudy připomíná milníky vzniku celého projektu.

„Existovaly dva návrhy. Zbourat nebo provést nákladnou rekonstrukci. Konečné rozhodnutí města bylo, zachránit budovu staré školy v nezměněné, historické podobě. Proto jsme se rozhodli, že v ní bude Návštěvnícké centrum Šumavy, které městu chybí, a konečně budeme mít důstojné zázemí pro všechny, kteří mají rádi Šumavu a Železnorudsko.“

A pokračuje: „Už před rokem jsme do nově zrekonstruované budovy přestěhovali Informační a turistické centrum a poté instalovali jednotlivé expozice. Kdo nyní přijede do Železné Rudy, má kde čerpat vědomosti nejen ze Železnorudska, ale z celé Šumavy. Je zde opravdu co k vidění. Jsou zde kabinety Čapa černého, Jelena lesního, Bobra evropského, Geologie a geomorfologie Šumavy, Bylin a hub, Šumavských lesů, menší 3D kino, přednášková a výstavní síň. Chceme udělat expozici našemu významnému rodákovi,

odborníkovi na lesnictví a myslivost, profesoru Komárkovi a také si připomenout historii budování tunelu pod Špičákem. V současné době jednáme s Národním parkem Šumava o vzájemné spolupráci.“

Expozice Historie lyžování na Železnorudsku je velkou atrakcí EC. Je to dílo zejména pana Emila Kintzla, nadšeného lyžaře a jeho přátel. Novinkou je i část, věnovaná Horské službě.

Expozice v EC budou jednak stálé, jednak putovní. Budeme se tedy moci těšit na přísun stále čerstvých kulturních zážitků a společenstvo vědních informací.

Provozní doba EC:

Út – Ne 10. 00 – 17.00 hod.

Redakce ŽZ

Kostel Panny Marie Pomocné z Hvězd

Nepřehlédnutelná barokní památka v centru Železné Rudy stojí už 285 let. Svými kupolemi i půdorysem ve tvaru šesticípé hvězdy překvapuje mnohé návštěvníky a láká je dozvědět se o ní více.

K tomu zvědavým turistům slouží už skoro šest let pravidelné prohlídky od června do září. Při nich mohou zhlédnout zachovalý mobiliář, dozvědí se o historii stavby, o změnách, ke kterým v průběhu let docházelo, a ti zdatnější se pak v krovu mohou obdivovat dílu zdejšího tesařského mistra Mathiase Lehnera.

Se změnami v nedávné době začal P. Antonín Prokeš, který se o kostel svědomitě staral v letech 1969 – 1986. Z dlouhého výčtu zmíním jen některé: světelnou rampu pod stropem, podlahu pod lavicemi, obnovu chronogramů nad vchody, restaurování některých oltářů atd.

A co nového se v kostele objevilo v posledních letech? Vlastně to začalo nutností provést novou elektroinstalaci, což vedlo k lepšímu osvětlení chrámového prostoru, včetně nasvícení krovu, a původní poškozený lustr byl vyměněn za nový. A ještě něco: po odborně provedené restauraci přibýly do kostela dvě krásné barokní sochy, které roky chátraly v koutech, ukryté našim očím.

V současnosti probíhá restaurování vlhkem poškozeného výjevu Ježíšova modlitba v Getsemanské zahradě (výklenek vlevo od dveří). První z pěti postav už je opravena – archanděl Muriel. A tak se můžeme těšit, že i tuto část výzdoby po roce uvidíme v plné kráse.

Srdečně Vás všechny zvou k návštěvě našeho kostela!

Další info na str.

Lidmila Kováčsová, kostelnice

Hraniční nádraží v Alžbětíně

Společné hraniční železniční česko-bavorské nádraží Železná Ruda – Eisenstein bylo postaveno v letech 1876 – 1877, a bylo také v roce 1877 slavnostně otevřeno za účasti rakouského císaře Františka Josefa I. a bavorského krále, Ludvíka II. Bavorského.

Nádražní budova, symetrická stavba v bavorském stylu, vyznačující se žulovými stěnami, má dvě dvoupatrové budovy a spojovací část. Přesně ve svém středu je rozdělena státní hranicí. Nádraží stojí asi 10 m nad úrovní terénu. Potoky, původně tekoucí přes pozemek nádraží, jsou svedeny pod nádraží odvodňovacím systémem a podtékají jej. Zdi nádraží jsou – patrně pro větší pevnost budov – nakloněny mírně dovnitř.

Nádraží potřebovalo pro svůj provoz 120 zaměstnanců. Byli zde i dva přednostové – rakouský a bavorský. Státnost se v té době stále vyhraňovala. Když byla budova dostavěna, byla na podlaze haly mosaznou páskou vyznačena státní hranice a na každé straně byl z mozaiky udělán státní znak. Na bavorské straně bavorský lev a na rakouské straně lev český, protože železniční společnost byla česká – Plzeňsko-břeženská dráha. Když

přišel úřední příkaz, že český znak musí být nahrazen rakouskou orlicí – jednalo se přece o státní hranici – dělali čeští poslanci ve Vídni tak dlouho obstrukce, až se jim podařilo, že zde český lev byl ponechán.

Společné nádraží fungovalo až do r. 1938, kdy bylo na základě Mnichovské dohody zabráno Německem. Znaky v nádražní budově vzaly po obsazení pohraničí za své. V červnu 1945 byl sice provoz společného nádraží obnoven, ale jen na pouhé tři roky. Od roku 1948 byla celá oblast z československé strany, i s nádražím, veřejnosti nepřístupná. V září 1953 byl zrušen železniční přechod Železná Ruda – Alžbětín. Československá osobní pokladna byla zadržena, budovu i kolejiště rozdělil plot z ostnatého drátu, koleje na československé straně byly vytrhány a celá tato část nádraží byla téměř 40 let, za vlády komunistů, opuštěná. Osobní doprava končila v zastávce Železná Ruda město a vlaky odtud couvaly zpět na nádraží Špičák.

Na německé straně provoz pokračoval dále, ale až na konečnou stanici jezdily vlaky málo, takže německé spolkové dráhy uvažovaly o zastavení provozu. Československá polovina nádraží postupně zchátrala a měla být zbourána. Demolice byla naplánována na začátek prosince 1989. Na poslední chvíli ji však zastavily události „sametové revoluce“.

Redakce ŽŽ s využitím materiálů Radka Nakládala

Staré hraniční kameny z doby Marie Terezie – i na Železnorudsku se dají stále nalézt.

ŽELEZNORUDSKO

ŠUMAVA/BÖHMERWALD

DIE REGION ŽELEZNÁ RUDA

MÖCHTE SIE GUT UNTERHALTEN

Vás baví
2017

HLAVNÍ KULTURNÍ A TURISTICKÉ AKCE

KULTURELLE UND TOURISTISCHE HAUPTAKTIONEN

www.sumava.net/itcruda

4. 8. TRADIČNÍ ŽELEZNORUDSKÉ 6. 8. SLAVNOSTI

TRADITIONELLES STADTFEST IN ŽELEZNÁ RUDA

Společenská akce v hlavní turistické sezoně plná hudby, zábavy a atrakcí pro děti.

DALŠÍ AKCE / WEITERE AKTIONEN

15.–16. 7. PIVNÍ SLAVNOSTI PIVOVARU BELVEDÉR

Bierfest des Brauhauses Belvédér, 10. ročník / Jahrgang

21.–23. 7. „IXS EUROPEAN DOWNHILL CUP 2017“ SKI&BIKE ŠPIČÁK

9. 9. OKOLO ŽELEZNÉ RUDY

10. ročník podzimní cykloturistické akce.

Um Železná Ruda herum

10. Jahrgang der internationalen Radwanderung.

31. 12. SILVESTROVSKÝ SJEZD S POCHODNĚMI

Tradiční silvestrovský sjezd nejprudší špičácké sjezdovky Šance.

Silvesterskibfahrt mit Fackeln

Traditionelle Silvesterabfahrt der steilsten Špičák-Piste Šance

31. 12. SILVESTR V ŽELEZNÉ RUDĚ

PROHLÍDKY KOSTELŮ

Železná Ruda – kostel Panny Marie Pomocné

Prohlídky **1. 6.–30. 9.** Po, St, Pá v 9.00 hod.

Hojsova Stráž

kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie

Prohlídky **1. 6.–30. 9.** So v 19.00 hod., Ne v 9.00 hod.

V obou kostelech se konají celoročně kulturní akce.

Pořadatelem takto označených akcí je město Železná Ruda.

NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM ŠUMAVY ENVIRONMENTÁLNÍ CENTRUM ŽELEZNÁ RUDA

Informační turistické centrum města Železná Ruda

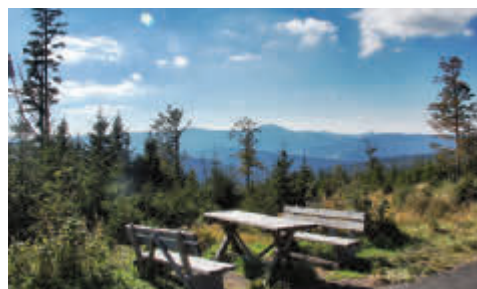
Expozice: Historie lyžování na Železnorudsku a kabinety: Bobr evropský, Čáp černý, Jelen lesní, Byliny a houby, Expozice šumavských lesů, Geologie a geomorfologie, klubovna s expozicí Lesů ČR a Prof. Dr. J. M. Komárka.

Die Ausstellung Geschichte des Skifahrens im Gebiet Železná Ruda und Kabinetts: Europäischer Biber, Schwarzstorch, Waldhirsch, Kräuter und Pilze, Ausstellung der Böhmerwaldwälder, Geologie und Geomorphologie, Klubraum mit Ausstellung der Gesellschaft Lesy ČR und des Prof. Dr. J. M. Komárek.

TURISTICKÁ SOUTĚŽ 2017 Po stopách naučných stezek

Termín: 15. 6.–30. 9. 2017

Losování bude provedeno ihned po předání kupónů. Vylosování účastníci dostanou odměnu. Podrobnosti soutěže v informačním středisku nebo na www.sumava.net/itcruda.

FOTOSOUTĚŽ 2017 Lidé, sport, příroda na Železnorudsku

Termín: 20. 1.–30. 4., 1. 5.–31. 10. 2017

Do soutěže budou zařazeny jen fotografie v digitální podobě o velikosti min. 2 MB ve formátu JPEG zaslané na e-mail: itcruda@sumava.net do 30. 4. , resp. 31. 10. (v jedné zprávě max. 6 MB). Do předmětu zprávy uveďte „Fotosoutěž 2017“, níže pak vaše jméno a příjmení, adresu, místo a datum pořízení fotografií. Autoři prvních třech snímků v každém období obdrží hodnotné ceny. Výherci budou písemně vyrozuměni do 15. 5. (resp. 15. 11.). Další info na www.sumava.net/itcruda.

Informační turistické centrum
města Železná Ruda, 1. máje 12,
340 04 Železná Ruda, Czech Republic
Tel./fax: +420 376 397 033
(zrekonstruovaná stará škola)

www.sumava.net/itcruda

ITC Železná Ruda informuje:

Akce konané v období od 21. 7. do 24. 9. 2017

- 21. – 22. 7. 2017** **Rock Point – Horská výzva / Top race agency, a.s. / Špičák**
u fotbalového hřiště v Železné Rudě – první ze seriálu závodů horských běhů
a trekingů dvojic 2017
- 21. – 23. 7. 2017** **IXS European Downhill Cup 2017**
/SKI BIKE Špičák – závod evropského poháru ve sjezdu horských kol již poosmé,
jediný závod v ČR/
- 4. – 6. 8. 2017** **Železnorudské slavnosti**
Město Železná Ruda, – tradiční dny plné zábavy, jarmark, občerstvení, pout'ové atrakce
- 12. 8. 2017** **Dřevěná olympiáda**
SDH Hojsova Stráž, hasičárna, 13. ročník hojsoveckého klání pro děti i dospělé
- 12. 8. 2017** **Koncert komorní hudby**
Kostel v Železné Rudě, další z koncertů Letního hudebního festivalu
- 9. 9. 2017** **Okolo Železné Rudy Železná Ruda, sport. areál Za tratí**
– 10. ročník mezinárodní cyklo-turistické akce, prezentace od 6.30 hod.
- 23. – 24. 9. 2017** **Hojsovecká pout'**
– s hudbou, zábavou a vším, co k pouti patří...

Navštivte a poznejte historický železnorudský kostel

– prohlídky historického kostela s výkladem: 1. 6.–30. 9. 2017 vždy v pondělí, středu a pátek v 9.00 hod.

Komentované prohlídky kostela v Hojsově Stráži

– prohlídky s výkladem: 1. 6. – 30. 9. 2017 vždy v sobotu v 19.00 hod., v neděli 9.00 hod., pro skupiny možnost objednání prohlídky v IC Hojsova Stráž nebo na tel.: +420 605 226 518

Více informací a další akce pořádané během roku najdete na www.sumava.net/itcruda

Leták se změnami v mapách je k dispozici v informačním středisku.

Železnorudský okruh pěšky i na kole

Průběh trasy: Železná Ruda – Špičák – Hofmanky – Nový Brunst – Gerlova Huť – Železná Ruda

Délka trasy: cca 18 km

Převýšení: 520 m

Obtížnost: střední.

Povrch: lesní silničky 60 %, cesty 30 %, stezky 10 %.

Značení: 100 % TZT

Čas chůze / cyklo: 5 / 2 hodiny

Občerstvení: ano

Ze Železné Rudy vyjdeme po zelené turistické značce, která nás bude provázet celou trasou, k tzv. kapli Barabů (sv. Antonína a sv. Barbory). Původní kaple byla postavena v letech 1836–39 a byla nazývána Koperlovou, podle majitele sousedního dvora, který ji nechal postavit. V této kapli se konali pohřební obřady pro pozůstalé a přátele italských, chorvatských či dalmátských dělníků – barabů, kteří zahynuli během stavby tunelu zdejší železniční tratě. Železnorudský kostel a hřbitov byl určen pouze katolíkům, a protože železniční dělníci bývali jiného vyznání, mívali pohřební obřad v této kapli. Nově upravené pietní místo vedle železniční tratě s velkým dřevěným křížem a informačními tabulemi, kde byli barabové pohřbíváni, za okamžik navštívíte. Pokračujeme dále na Špičák. Obec ležící pod stejnojmenným vrchem je dnes významným turistickým a lyžařským střediskem, do kterého dojdeme. Základy zdejší rekreace položil volyňský kupec Jan Prokop (zvaný též otec Prokop). Nejnovější dominantou vrcholu Špičák je nově otevřená 26,5 m vysoká rozhledna, kterou doporučujeme navštívit. Na vrchol Špičáku můžete vyjet například sedačkovou lanovkou. Nyní jsou dvě možnosti – pokračovat z areálu pěšky na Špičácké sedlo, nebo se nechat vyvézt již historickou sedačkovou lanovou dráhou ze Špičáku (ke které je potřeba sejít asi 500 m), na přestupní stanici Hofmanky. My pokračujeme pěšky, stále po zelené kolem Špičáckého sedla, na rozcestí Pod Švýčárnou, dále na Hofmanky (1085 m). Místo je vhodné pro start některých túr, ať letních či zimních (sjezdovka Hofmanky), neboť leží na přestupní stanici lanovky ze Špičáku na Pancíř. V místě je i známý hotel Horizont. Odtud si můžeme odskočit na vrchol Pancíře a pokochat se okolní krajinou – a to opět sedačkovou lanovou dráhou, nebo si zajít pěšky 1,5 km. My z Hofmanek pokračujeme po zelené (trasa zde kopíruje Sklářskou

stezku) k prameništi Řezné a na Nový Brunst. V roce 1830, po konkursu na sklárnu ve Starém Brunstu, zde založil Johann Benedikt Adler novou sklárnu na výrobu zrcadel. Ovšem ještě téhož roku ji kupuje Johann Georg Ascherl. Ten výrobu rozšiřuje o tabulové sklo. Provozuje také křemennou stoupu, brusírnou skla, ale i výrobu cínových fólií. Sklárna i okolní budovy utrpěly několika požáry. Po posledním z nich, v roce 1900, už sklárna nebyla obnovena. Mezi místní rodáky patřil i Emanuel Ascherl, autor více jak stovky textů (ale i hudby) šumavských písní. Dnes na Novém Brunstu stojí pouze opravená budova bývalé stodoly.

Z Nového Brunstu pokračujeme na rozcestí Gerlova Huť. Původní sklářská huť postavená před rokem 1600 stávala u Javorné (u Gerlova) a na přelomu 17. a 18. století se nejspíše kvůli nedostatku dříví přestěhovala blíže k Železné Rudě, právě do těchto míst. Huť byla vyhašena v roce 1865. Z bývalé sklárny se dodnes dochoval pouze náhon ke sklárně a budova huťmistra, kde byla později škola. Přejdeme frekventovanou silnici a pokračujeme po zelené pod Sklářským vrchem. Název vrchu nám připomíná, že i zde byly sklárny a to jmenovitě Pamferova Huť. Byly to vlastně hutě dvě. První stávala kousek nad cestou a založil ji roku 1782 známý sklářský mistr Johann Georg Hafenbrädel. Sklárna patřila tomuto rodu až do roku 1838. Vyrábělo se zde tabulové sklo různé kvality. Po tomto roce se sklárna přestěhovala níže, do údolí Řezné. Tu už provozovala rodina Blochova z Tachova. Vyráběla opět tabulové sklo, ale s příchodem změny otopu z dřeva na uhlí v jiných sklárnách, přestal být tento provoz rentabilní a sklárna ukončila činnost. Ještě jednou zkusil provoz obnovit železnorudský obchodník Josef Fuchs. Vytápění dřevem zkombinoval s uhelným a ve sklárně 20 let vyráběl kvalitní tabulové sklo. V roce 1892 ukončila sklárna provoz definitivně. U cesty je infotabule od Horní Pamferovy Hutě. Variantně můžeme jít i přes spodní huť u čerpací stanice, ale tuto cestu zatím nedoporučujeme, neb se musí jít až k odbočce na hotel Engadin asi 500 m po hlavní silnici. Pokračujeme tedy kolem hotelu Grádl (nad hotelem v lese jsou zajímavé skalky), kde můžeme ochutnat Železnorudské pivo, okolo peřejnatého Grádelského potoka zpět do Železné Rudy. Pro cyklisty je lépe sjet z Grádlu na hlavní silnici a po ní do Železné Rudy.

Archiv redakce ŽZ

Kaple Sv. Barbory

Bikepark Špičák

je jako jediný začleněný mezi 16 špičkových evropských bikeparů, kde platí celosezónní jízdenka GraVity Card. V současnosti je bikepark na Špičáku nejprogresivněji se rozvíjejícím bikeparkem v Čechách. Špičák nabízí výběr a možnost kombinovat v jízdě freeride, downhill, horth shore a skoky. Bikepark je zaměřen především na freeride a downhill, ale najdete zde i skokové sekce, sigle track, a pro začátečníky a na rozježdění skill centrum, které je u nástupní stanice lanovky. Tratě vedeny z části lesem a z části po sjezdovkách. Na žádné z nich nechybí ani dřevěné překážky a další zpestření. Ski&bike Špičák nabízí také v létě turistům i bikerům kvalitní zázemí. Na vrchol Špičáku (1202m) se dostanete moderní čtyřsedačkovou lanovkou. Přimo ve Sport areálu je parkoviště, dále nabízíme ubytování a stravování. Pro bikery je připravena půjčovna kol (XC,DH/FR), servis kol, shop.

Provoz Bikeparku:

od 3. června do 29. října 2017

neděle – čtvrtek 9:00 – 17:00,

pátek – sobota 9:00 – 18:00

Rozhledna na Špičáku

V červenci, před třemi roky, byla slavnostně otevřena nová rozhledna na Špičáku. Slavnosti se zúčastnily stovky návštěvníků, kteří vystoupali 135 schodů, vedoucích k hornímu ochozu rozhledny. 26,5 metru vysokou stavbu, se 135 schody, se podařilo dokončit díky dotacím z EU. Rozhledna je veřejnosti přístupná od začátku července. Investorem stavby je TJ Sportovní areál Špičák. Také k úpatí rozhledny vás dovezde sedačková lanovka TJ Špičák. Z věže se návštěvníkům nabízí úchvatný pohled na Čertovo jezero, Velký Javor v Bavorsku, vrchol Pancíře či, ve větší dálce, na Poledník nebo Čerchov. Úhlavským údolím je vidět přes Nýrskou přehradu až k Plzni a směrem k Sušici až k Boubínu. Rozhledna je umístěná těsně nad korunami smrků. Na ochoz se vejde kolem 60 lidí. Po desítkách let marných snah několika generací se konečně podařilo uskutečnit sen mnoha turistů i místních, kteří tak mají k dispozici další atraktivní cíl při návštěvě Železnorudska. Ochoz rozhledny je doplněn panoramatickými fotografiemi krajiny.

Přimo od rozhledny vede nová naučná stezka zaměřená na poznávání lesů. Lesy České republiky opravily turistické stezky v oblasti Špičáku a Čertova jezera. Díky tomu vznikl ptačlivý turistický okruh. Státní podnik renovoval za 4,17 milionu korun 1,5 kilometru Jezerní cesty, 440 metrů Jezerní spojky a 950 metrů turistické stezky Rozvodí - Čertovo jezero. Stezky mimo jiné získaly nový povrch a tak lidé pohodlně dojdou k Čertovu jezeru a zpět po Jezerní cestě do areálu Špičák. Cílem bylo zpřístupnit tuto oblast i malým dětem a hendikepovaným turistům, takže návštěvníci se mohou projít po stezce i s kočárkem či invalidním vozíkem. „Snažíme se lesy co nejvíce zpřístupnit turistům. I díky nám se rozhledna postavila, stojí totiž na pozemku Lesů ČR,“ uvedl Petr Najman ředitel LČR v Železně Rudě.

Rozhledna Špičák: otevřená od 15. 6. – 15. 9.2017

Václav Chabr

Tipy na výlety do Bavorska

Tip na výlet k sousedům – Grosser Falkenstein

Začátek výstupu je v bavorské obci Zwieselerwaldhaus, cca 10 km od Železné Rudy. Po několika hodinovém stoupání – dle zdatnosti jednotlivých turistů – se dostanete těsně pod vrcholek Gr. Falkenstein, kde na vás čeká útulná hospůdka, dobré pivo, výborné jídlo. Na vrcholku bavorského masivu Grosser Falkenstein (1313 m. n. m.) je horská chata, jež patří spolku Waldverein, Section Lindberg – Falkenstein.

Na vrcholek Falkensteinu lze dělat výlety celý rok, v zimní sezóně je horská chata otevřena od pátku do pondělí, od 10. 00 hod, v letní sezóně denně. Ti, kteří by se cítili více unaveni, po 8 km dlouhé cestě do kopce, si mohou předem u hostinského objednat nocleh a zajistit si tak následující ráno nádherný výhled z vrcholku hory. Snídaně je součástí noclehu a ranní káva v kombinaci s překrásným panoramatem je skutečně lákavou nabídkou. Zpáteční cestu je možné směřovat např. přes Ruckowitzschachten nebo dokonce delší trasou, ale přímo do Bavorské Rudy.

Světluš Chabrová

Stezka korunami stromů v Bavorském parku

V Národním parku Bavorský les v Neuschönau je otevřená údajně nejdelší stezka korunami stromů na světě. Na podpěrách a konstrukci z masivního klíženého dřeva láká návštěvníky dobrodružství bez rizika, které je určeno jak pro mladé, tak i pro ty, co zůstali mladí. Stezka se vine ve výšce až 25 metrů nad zemí v korunách stromů. Na šesti didaktických zastávkách jsou názorně a živě prezentovány životní formy lesní fauny a flóry, pro děti jsou zde prolézačky s lanovými prvky, kymácející se lávkou, hrazdou a kladinou. Vrcholem stezky je v pravém slova smyslu 44 m vysoká stromová věž. Jedinečná nejen svojí vzdušnou architektonickou formou, ale také metodou výstavby. Věž je vlastně pozinkovaná ocelová konstrukce, která je oplášťena dřevěnými klíženými prvky. Místo schodů zvolil projektant dřevěnou šroubovici, která má bezbariérový charakter. Věž se tyčí nad třemi starými, 38 m vysokými, jedlemi a bukem. Po pohodlném výstupu na plošinu budete odměněni nezapomenutelným výhledem. Za obcí Lusen a Rachel se rozprostírá jako zelené moře Bavorský les a Šumava, do dálky až 100 km. Za jasného počasí, které přálo při výletě nám, mají turisté možnost dohlédnout až na severní hřebeny Alp, které se tyčí od východu na západ, před zraky nadšených návštěvníků.

Po této, ne příliš namáhavé procházce korunami stromů, doporučuji návštěvu rozlehlé lesní obory se zvířaty, která se nachází hned vedle parkoviště. Naleznete zde rysy, vlky, medvědy, sovy aj. Na parkovišti je informační středisko, kde získáte prospekty a další informace.

A jak se do Bavorského parku v Neuschönau, kde se popisovaná stezka nachází, dostanete? Ze Železné Rudy autem směřem na Zwiesel, výjezd Frauenau. Dále přes Spiegelau do Neuschöenau, kde hned u silnice zaparkujete a dojdete ke stezce. Podrobnější informace naleznete na: www.stezkavkorunach.cz

Václav Chabr

Do Schwellhäuselu

Průběh trasy: Alžbětín – Debník – Ferdinandovo údolí – Zwieslerwaldhaus – Schwellhäusl – Bayerisch Eisenstein – Alžbětín

Délka trasy: 13 km

Převýšení: 380 m

Obtížnost: lehká

Povrch: lesní silničky 30 %, cesty 40 %, stezky 30 %

Značení: 100 % TZT

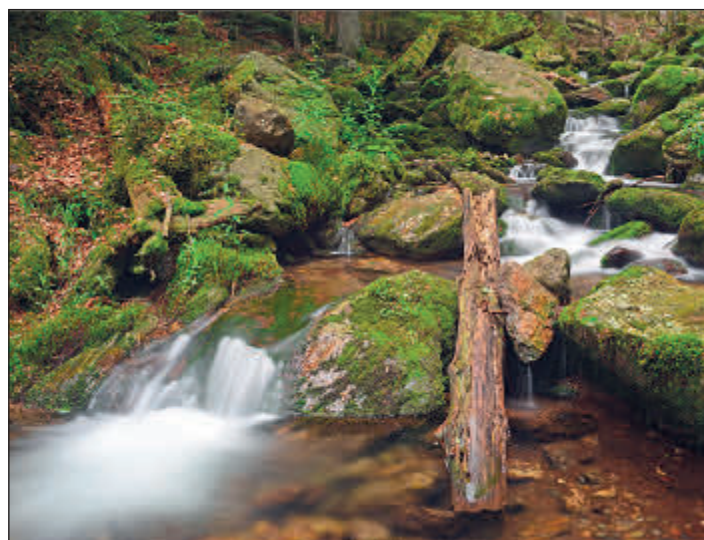
Čas chůze / cyklo: 4 / 1,5 hodiny

Parkoviště: Alžbětín

Start: Alžbětín

Občerstvení: ano

Z Alžbětína (vlakové nádraží, parkoviště) vyjdeme po žluté turistické značce a pěší zóně směrem na Železnou Rudu. Na rozcestí s červenou odbočíme vpravo přes most přes Řeznou, podejeme viadukt a pokračujeme rovně do kopce na Debník, podél stezky „Utajená obrana Železné opony“. Kousek před bývalou rotou pohraniční stráže si na rozcestí všimneme mohutné jedle. Připomene nám tzv. Obří jedli, která bývala zdejší atrakcí. Byla vysoká 50 metrů s obvodem 530 cm a stará asi 400 let. Poblíž býval hostinec Birghäusl, odkud vedla k jedli značená cesta. Z Debníku pokračujeme vpravo po zelené značce do Ferdinandovo údolí. Přejdeme přes státní hranici a po tzv. Böhmweg (Česká cesta) pokračujeme do Zwieslerwaldhausu. Tady odbočíme vpravo. Po překonání potoka Velký Debník jdeme vlevo naučnou stezkou Hans Watzlik Hain (označena symbolem černého čápa nebo trasa se zeleným trojúhelníkem) do Schwellhäuslu. Při naučné stezce můžeme vidět nejsilnější stromy v Bavorsku. Některé jsou uschlé nastojato, některé jsou i padlé (stezka se nedoporučuje používat, z důvodu bezpečnosti, za silného větru). V roce 1828, při stavbě vodní nádrže Schmallzbach Schwelle, sloužící ke zvýšení průtoku vody při plavbě dřeva, byl postaven i přístřešek pro její stavitele. Plavební domek (Schwellhäusl) se postupně rozšířil i o hostinec. Prvním hospodským a současně správcem tady byl (v roce 1870) Ludwig Lettenmaier. Bylo to v období známých šumavských polomů. Aby bylo

dřevo včas zpracováno, byli sem povoláni dřevaři z Alp. A právě tato chata se stala důležitou základnou pro tyto dřevorubce. A rodině

Lettenmaierů patří budova dodnes. Jezírko už k plavení dřeva neslouží, ale je vzorně upraveno. Je tu dětský koutek a v okolí malá ZOO – výběh s poníkem, ovci, oslem či pávem. Ve zdejší historické restauraci si můžete dopřát třeba místní specialitu Brotzeit (obložený chléb) a zapít ji kaltenberským tmavým ležákem König Ludwig Dunkel, „Bier vom Stoa“ neboli „pivem ze skály“, navíc některý personál umí mluvit i česky. Odtud po cestě vyznačenou symbolem káněte pokračujeme do Bayerisch Eisenstein. Při příchodu do Bavorské Rudy je možné přímo u vlakového nádraží navštívit místní muzeum drah s bohatou expozicí vozů a vybavení. Česko-německé vlakové nádraží, kterým v polovině prochází státní hranice je vlastně již výchozí bod naší túry.

Archiv redakce ŽZ

Hořec panonský – erbovní kytka Šumavy

Hořec panonský, zvaný též šumavský, je v oblasti vrcholové Šumavy neprehlédatelný. Dosahuje výšky až kolem 90 cm. Temně nachově kvetoucí hořec zdobí louky, okraje cest nebo břehy potoků. Květy jsou většinou ve třech patrech. Někdy objevíme kvetoucího hořce i ke konci srpna. Je až symbolické, že kvete jako jedna z posledních rostlin Šumavy. Je přísně chráněný. Mimo pohoří alpské soustavy je za jeho přirozený výskyt považována Šumava, proto se mu někdy lidově říká hořec šumavský. V rámci České republiky se ještě vyskytuje v Krkonoších a v Hrubém Jeseníku, ale zde byl prokazatelně na některých lokalitách vysazen. Na Šumavu se dostal z Alp a to po době ledové. A měl zde velké zastoupení, než se začala Šumava zalesňovat. On ten hořec totiž miluje světlo a nemá moc rád zamokřená místa. A tak začal mizet. A pomohl člověk, začal Šumavu odlesňovat a hořec se začal zase rozšiřovat. A jak už to bývá, jak člověk pomohl, tak zase trochu uškodil. Oni ti šumaváci kořeny hořce používali k výrobě likérů a také na farmaceutické účely. No považte, jenom v lékárně ve Vimperku v předválečných letech se zpracovalo 150 kg sušené drogy. A obě světové války jej skoro vyhubily. Oprávněně botanici zdvihali varovně prst pro jeho ochranu, jinak zmizí ze Šumavy. Jsou však dvě lokality, kde vesele si žil i žije bez lidí. Jedno je kar Černého jezera a druhé kar jezera Plešného. Tato místa jsou považována za primární místa hořce panonského a můžeme říci i šumavského. A ostatní ledovcová jezera mají smůlu. Zase trochu symbolické, co? A pro železnorudské obzvlášť. Pozorní čtenáři již vědí, že Železná Ruda má další primát. V Černém jezeře roste plavuň šídlatka jezerní a nad ní v karu jezera hořec šumavský. Obě rostliny se tak nechtěně stávají doménou tohoto významného šumavského města. A železnorudští si toho určitě považují a jsou právem pyšní na tuto výjimečnost celé Šumavy i celé naší republiky.

Vrátíme se nyní k dalším místům výskytu hořce šumavského. Jsou to oblasti Kvildy, Horské Kvildy, Filipovy Huti, Modrava a její okolí, a také oblast Prášil. Zde rostou však bez většího rozmnožování. Neodpustím si zde jednu poznámku. Tam, kde má dnes pan Bakala na Modravě postavenou pevnost, rostl hořec šumavský, silně ohrožený!!! To si už nikdo nepamatuje nebo nechce pamatovat. A určitě nebude jediný, kdo ohrožuje dnešní Šumavu.

Hořec panonský je značně dlouhověká rostlina s výraznou schopností vegetativního rozmnožování pomocí klonálního růstu. V květnu raší z přezimujících pupenů podlouhlé listy tvořící listovou růžici. Většinou v červenci vyrůstají květní lodyhy dosahující výšky 30 – 90 cm. Doba květu je od konce července do poloviny srpna. Zde záleží na počasí, zastínění i nadmořské výšce. Barva květu je temně nachová s tmavým tečkováním. Vzácně se mohou objevit s bílými květy nebo barevné odchylky s bílými až namodralými květy a tmavým tečkováním. Hořec je cizoprašným druhem. Opyluje ho většinou čmelák. Zralé semeníky obsahují okolo 150 až 300 křídlatých semen. Přenos semen probíhá pomocí větru. Rozhodujícím okamžikem v celém životním cyklu rostliny je vyklíčení semene a přežívání semenáčku v prvních letech života. Semenáčky najdeme v blízkosti mateřských rostlin v karech obou jezer. Na smilkových loukách plání Šumavy se semenáčky nalézt nepodařilo. Na ostatních místech jsou velmi vzácné (odlesněné plochy, břehy potoků). No to je odborných informací, že? Jsou však třeba, abychom pochopili, proč hořce máme chránit. Ono zde stále platí: „Nepoznané je neznámé a neznámé je lhostejné“. Tak jsme zase o něco chytřejší a budeme si vážit, ale hlavně chránit tuto erbovní kytka Šumavy. Přeji vám krásné toulky Šumavou, při kterých objevíte hořce šumav-

ského a vychutnáte si krásu jeho květů. Kochejte se, foťte, ale neničte. Vůbec už netrhajte! Říká se, že zmizí-li hořec ze Šumavy, tak časem zmizí i Šumava.

A to si lidé moudří, tolerantní, pokorní, nesobečtí a hlavně poctiví nepřejí. Nebo že bych se mýlil?

Václav Vetyška, Plzeň

Rys ostrovid – na Šumavě volně žijící kočkovitá šelma, velmi plachá, k vidění je jen vzácně.

Zelené autobusy a cyklobusy po Šumavě 2017

Letos se uskuteční projekt turistické ekologické dopravy v Národním parku Šumava, známý veřejnosti jako **Zelené autobusy**, pouze v období hlavních školních prázdnin.

V roce 2017 pojedou na základě požadavků objednavatele – Správy NP Šumava oblíbené autobusové spoje **každodenně od soboty 1. července do čtvrtka 31. srpna**.

Kromě tradičních linek mezi Železnou Rudou a Kvildou, Horská Kvilda – Kvilda – Bučina a z Nové Pece na Jelení Vrch, obslouží Zelené autobusy také Hojsovu Stráž. Rozšířená přeprava jízdního kola na určeném spoji na Bučinu a zpět pojede i letos.

Pro letošní rok není objednána doprava na cyklobusové lince Sušice – Prášíly, ani spoje přes Churáňov. K dispozici nebude ani jednodenní jízdenka NP-Ticket.

Regionální linka **Sušice-Kašperské Hory-Srní-Modrava-Kvilda** nabízí bohatší sezónní provoz **již od neděle 28. května**, a to celodenně až do 30. září. U vybraných spojů zajištěna přeprava až 25 jízdních kol ve vleku za autobusem.

V pracovní dny je možné nadále využít linku **433700** Sušice – Dlouhá Ves – Hartmanice – Prášíly, ovšem bez přepravy jízdních kol ve vleku.

Přehled provozu

Linka **440840** Plzeň – Klatovy – Železná Ruda – Kvilda – Stachy bude v provozu hlavně v úseku *Železná Ruda, Špičák – Kvilda*, kde zajistí obsluhu celkem 5 párů spojů denně v časech 8:10 až 18:45.

Cestující pak mohou využít ještě také ranní spoje vedeny již z/do Hojsovy Stráže. Všechny výše uvedené spoje nabízejí rozšířenou přepravu jízdních kol.

Ani letos však z ekonomických důvodů nepojedou přímé spoje z Plzně přes Klatovy na Šumavu.

Pro dopravu z oblasti Klatovska lze s úspěchem využít linek č. **432050** Klatovy – Běšiny – Čachrov – Javorná – Železná Ruda a **432200** Alžbětín – Železná Ruda – Hojsova Stráž – Nýrsko – Janovice – Klatovy s návazností na/od vybraných spojů linky 440840.

Turisté a nedospavci cestující o víkendu z **Plzně** do Srní či Kvildy **bez kola** však mohou využít alternativního spojení přes Plánici a Sušici běžnou autobusovou linkou č. **433650** Sušice – Nalžovské Hory – Plánice – Žinkovy – Plzeň.

Autobus této linky vyjíždí ze zastávky *Plzeň, ČAN* v 6:15 a přes Žinkovy a Plánici míří do Sušice. Zde je garantován čas na přestup do šumavské linky č. **433570** Sušice – Kašperské Hory – Srní – Modrava – Kvilda.

Výhodou tohoto spojení je kratší doba cesty s tím, že cestující dorazí do Kvildy o hodinu dříve (tedy v 9:45) než původně přes Špičák. Cena za jízdné je také mírně levnější. Spojení lze využít i při zpáteční cestě do Plzně, opět s přestupem v zastávce *Sušice, nábreží*.

Vyzkoušejte také linku **433710** mezi Horskou Kvildou, Kvildou a **Bučinou**. Ze zastávky *Kvilda, Bučina, st. hr.* nedaleko hranice s Německem lze po pár minutách klidné chůze 6 krát denně přestoupit na linku Igel Bus Finsterau – Spiegellau v Německu.

Jízdné na linkách Zelených autobusů se řídí zvláštními ceníky jízdného a dovozného podle ujeté tarifní vzdálenosti. Oproti předchozím sezónám nedošlo ke změně ceny, naopak nově všechny **děti do 6 let** jsou přepravovány **bezplatně**.

Cena za přepravované **jízdní kolo** u linek s rozšířenou přepravou činí 30,- Kč, u ostatních pak 16,- Kč.

Jízdní řády

370843 Nová Pec – Nová Pec, Jelení Vrchy (**fialová linka**)

Jezdí denně od 1. 7. do 31. 8. 2017; možná přeprava nejvýše 8 ks jízdních kol.

433710 Horská Kvilda – Kvilda – Kvilda, Bučina (**modrá linka**)

Jezdí denně od 1. 7. do 31. 8. 2017; od hraničního přechodu Bučina navazuje linka Finsterau – Bus v SRN; na vybraných spojích možná přeprava nejvýše 25 ks jízdních kol. Nakládku a vykládku provádí obsluha.

433570 Sušice – Kašperské Hory – Srní – Modrava – Kvilda (**žlutá linka**)

Jezdí denně; od 28. 5. do 30. 9. 2017 na vybraných spojích možná přeprava nejvýše 25 ks jízdních kol. Nakládku a vykládku provádí obsluha.

440840 Plzeň – Klatovy – Železná Ruda – Kvilda – Stachy (**zelená linka**)

Jezdí denně od 1. 7. do 31. 8. 2017; v úseku *Hojsova Stráž resp. Železná Ruda, Špičák – Kvilda* a zpět; možná přeprava nejvýše 25 ks jízdních kol. Nakládku a vykládku provádí obsluha.

Jižní Šumava a Waldbahn

Zajištěna je i doprava po jižní části Šumavy. Cestující do Kaplice pod Boubínem přestoupí ve Kvildě do autobusů českobudějovické společnosti GW BUS a.s. (ČSAD Jihotrans a. s.), která převzala obsluhu této části území. Z Českých Budějovic do Kvildy vede tento dopravce linku cyklobusu.

Z nádraží Železná Ruda, Alžbětín/Bayerisch Eisenstein jezdí do německého vnitrozemí Lesní železnice – Waldbahn.

Jízdní řád **WBA 1: Plattling – Zwiesel – Bayerisch Eisenstein**

Waldbahn nabízí spojení v pravidelných intervalech od státní hranice k IS NP Bavorský les v Ludwigsthalu.

Můžete také vyzkoušet německou jízdenku jízdenka po NP Bavorský les tzv. **Bayerwald-Ticket**

Může se hodit

Informační a turistické centrum Železná Ruda

1. máje 12

340 04 Železná Ruda

tel/fax: +420 376 397 033

e-mail: itcruda@sumava.net

http://www.sumavanet.cz/itcruda/

Parkoviště s parkovacími automaty (dále: PA):

ŽELEZNÁ RUDA:

PA parkoviště Café Charlotte

1 hod. – 25 Kč 1 EUR

2 hod. – 50 Kč 2 EUR

1 den – 75 Kč 3 EUR

Minimum – 25 Kč 1 EUR

PA parkoviště Kryštof

1 hod. – 30 Kč

Každá další hodina – 30 Kč

Minimum – 1,50 EUR

PA parkoviště u kostela

1 hod. – 30 Kč

Každá další hodina – 30 Kč

Minimum – 1,50 EUR

ŠPIČÁK:

PA parkoviště LD Pancíř

Minimum 4 hod. – 60 Kč

Každá další hodina – 15 Kč

Parkování na parkovištích s PA je možné využít bez placení v době od 20:00 do 08:00 hod.

Parkoviště bez poplatku za parkování:

ŽELEZNÁ RUDA: – ul. 1. máje – od křižovatky u nádraží Ž. Ruda-město ke COOP centru /vždy jen část ulice v jednom směru/

ŠPIČÁK – Parkoviště Kaskády

ALŽBĚTÍN – Parkoviště u nádraží Žel. Ruda – Alžbětín

HOJSOVA STRÁŽ – Parkoviště u Konzumu

Parkoviště s možností parkování s park. kotoučem

ŽELEZNÁ RUDA: u nákupních středisek COOP a SPAR

Muzeum historických motocyklů

v Zámečku v Železné Rudě,

provozní doba:

listopad a prosinec mimo provoz,

leden – březen: vždy ve ST, 14:00 - 16:00,

v dubnu mimo provoz,

květen, říjen: SO, NE,

červen – září: denně, 9:30 – 17:00.

Pro skupiny nad 10 osob mimo uvedenou dobu vstup po předchozí tel. objednávce - tel. 606 737 041.

Expozice doplněna o nové exponáty, např. motocykl Čechie, typ Touring!

Muzeum Železná Ruda

NE – PO zavřeno

Stálá expozice sklářství, hamernictví,
expozice sbírky sklářského rodu Abele

Bližší informace na tel. číslech 376 528 850 a 376 397 319

ČESKÝ KRÁTER

- venkovní geologická expozice
u ZŠ K. Klostermanna

Pivníčkovo a Křemelníčkovo království,
třída 1. máje 21, Železná Ruda,
tel. 737 441 33

MUDr. Bártová – praktický lékař pro děti a dospělé,
Zahradní 178, tel.: 376 397 312

MUDr. Lamborová – zubní lékař,
Klostermannovo nám. 26, Železná Ruda,
tel.: 724 048 838

Lékárna Alžbětín - BENU, Alžbětín 22,
tel.: 376 383 319, 800 446 666,
e-mail: zelezna.ruda@benu.cz

Oční optika

Oli Optik, Klostermannovo nám. 40,
Železná Ruda, tel.: 376 387 000,
e-mail: optika@olioptik.cz,
www.olioptik.cz, po – pá 9:00 – 17:00

Veterinární ošetřovna

MVDr. Mikoška, tel.: 376 524 260, 602 372 673

IZS – 112

Hasiči – 150

Záchranka – 155

Policie ČR – 158

Horská služba – aplikace do mobilu

Pro naše pravidelné čtenáře se jedná o již velmi dobře známou a několikrát do roka zmiňovanou aplikaci, ale pro návštěvníky a nové čtenáře se může jednat o novinku. A to velmi užitečnou aplikaci pro chytré mobilní telefony, která dokáže v případě nouze zachránit i život.

Jedná se aplikaci Horská služba, kterou vyvinulo stejnojmenné sdružení ve spolupráci s jednou z nejznámějších českých pojišťoven.

Je to velmi užitečný rádce a pomocník nejen pro lyžaře, ale i turisty.

Hlavní funkcí aplikace je rychlé a snadné přivolání pomoci Horské služby v případě nouze a dále pak informační servis – od sněhového zpravodajství v zimních střediscích, přes varování o lavinovém nebezpečí, kontakty na informační centra, až po informace o služebnách Horské služby.

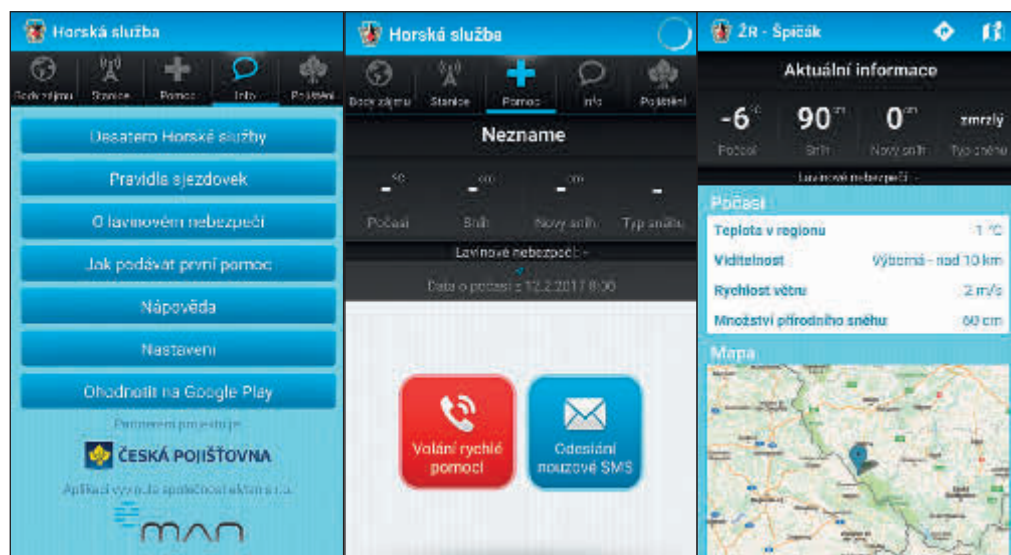
Zmíněnou hlavní funkci – přivolání pomoci v nouzi – je možná jednoduchým vysláním nouzové SMS s přesnou lokalizací postiženého pomocí GPS. To vše jediným klepnutím na ikonu (viz. obrázek).

Podle aktuální polohy uživatele umí také aplikace najít nejbližší stanici Horské služby, zobrazit její telefonní číslo a dobu provozu. Součástí aplikace jsou čtyři informační oblasti – desatero Horské služby, návod, jak poskytnout první pomoc, pravidla jízdy na sjezdovkách a instrukce, jak předcházet nebezpečí v lavinových oblastech.

Aplikace můžete zdarma stahovat z Google Play (pro OS Android), iTunes (pro iOS Apple) a z Windows Phone Store (pro Windows) – odkazy najdete i na stránkách www.horskaslužba.cz.

Důležité a žádoucí je uložit si jednotné celorepublikové telefonní číslo na Horskou službu +420 1210, pro případ nouze nebo pro případ, že nevlastníte „chytrý“ telefon. Nutno podotknout, že funkčnost nouzového volání je podmíněna dostupností sítě vašeho mobilního operátora. Pro jistotu tedy nezapomeňte ani na číslo 112, na které se dovoláte vždy.

Filip Brož

Záchranka – aplikace do mobilu

Druhou aplikaci, kterou jsme zatím nepředstavili, ale ocenit ji mohou všichni, je aplikace Záchranka. Jak název napovídá, slouží primárně k jednoduchému a přesnému přivolání Zdravotnické záchranné služby. Jednoduchému, neboť stačí přidržet jedno tlačítko po dobu 3 vteřin a začne se vytáčet linka tísňového volání 155. Přesná, neboť zároveň s voláním odešle operátorovi linky GPS souřadnice telefonu, kde se nacházíte. Velkou výhodou se toto stává v oblastech, kde neznáte svoji přesnou polohu nebo adresu. Podmínkou je samozřejmě dostatečný signál vašeho mobilního operátora, abyste se mohli na linku 155 dovolat. V opačném případě můžete opět zkusit univerzální číslo 112, na které se dovoláte se signálem jakéhokoliv z operátorů a to i v příhraničí, kde to bývá se signálem tuzemských operátorů horší.

Druhou záložkou aplikace je tzv. „lokátor“, ve kterém se nachází databáze nemocnic, pohotovostí, zubních pohotovostí či lékáren. Filtrovat umí také nejbližší zařízení, podle vaší aktuální pozice. Další záložkou je „první pomoc“, ve které najdete návody a postupy pro rozličné, život ohrožující stavy, od bezvědomí,

přes krvácení, otravu, podchlazení až po zásah elektrickým proudem či popáleniny. Poslední dvě záložky slouží pro ověření vašeho telefonního čísla a další dodatečné informace o aplikaci atd...

Aplikace je dostupná pro všechny tři hlavní mobilní platformy (Android, iOS, Windows).

Filip Brož

